Članak 3.

Ova Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH", na hrvatskom, srpskom i bosanskom jeziku i stupa na snagu danom objavljivanja.

Broj 01-011-1672-1/08
9. srpnja 2008. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
dr. **Haris Silajdžić**, v. r.

На основу члана V. 3. д) Устава Босне и Херцеговине и сагласности Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (Одлука ПС БиХ, број 213/08 од 17. јуна 2008. године), Предсједништво Босне и Херцеговине на 19. хитној сједници, одржаној 9. јула 2008. године, донијело је

ОДЛУКУ

О РАТИФИКАЦИЈИ ОКВИРНОГ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И КОМИСИЈЕ ЕВРОПСКИХ ЗАЈЕДНИЦА О ПРАВИЛИМА САРАДЊЕ КОЈА СЕ ОДНОСИ НА ФИНАНСИЈСКУ ПОМОЋ ЕЗ-а БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ У ОКВИРУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПОМОЋИ ПУТЕМ ИНСТРУМЕНТА ПРЕТПРИСТУПНЕ ПОМОЋИ (IPA)

Члан 1.

Ратификује се Оквирни споразум, између Босне и Херцеговине и Комисије Европских заједница о правилима сарадње која се односи на финансијску помоћ ЕЗ-а Босни и Херцеговини у оквиру имплементације помоћи путем инструмента претприступне помоћи (IPA), потписан у Сарајеву 20. фебруара 2008. године на енглеском језику.

Члан 2.

Текст Оквирног споразума у преводу гласи:

ОКВИРНИ СПОРАЗУМ

ИЗМЕЂУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И КОМИСИЈЕ ЕВРОПСКИХ ЗАЈЕДНИЦА О ПРАВИЛИМА САРАДЊЕ КОЈА СЕ ОДНОСИ НА ФИНАНСИЈСКУ ПОМОЋ ЕЗ БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ У ОКВИРУ ПРУЖАЊА ПОМОЋИ ПУТЕМ ИНСТРУМЕНТА ПРЕТПРИСТУПНЕ ПОМОЋИ (ИПА)

Комисија Европских заједница, у даљњем тексту "**Комисија**", дјелујући за Европску заједницу и у име Европске заједнице, у даљњем тексту "Заједница"

с једне стране,

и

Савјет министара Босне и Херцеговине, у даљњем тексту "**Корисник**"

и заједнички назване "**Уговорне стране**"

будући да:

(1) је 1. августа 2006. године Савјет Европске уније усвојио Уредбу (ЕЗ) бр. 1085/2006. од 17. јула 2006. године[1], којом се успоставља инструмент претприступне помоћи (у даљњем тексту "Оквирна уредба о ИПА-и"). С учинком од 1. јануара 2007. године, овај нови инструмент представља јединствен правни основ за пружање финансијске помоћи државама кандидаткињама и потенцијалним државама кандидаткињама у њиховим настојањима да ојачају политичке, економске и институционалне реформе, како би постале чланице Европске уније;

(2) је 12. јуна 2007. године Комисија усвојила уредбу о спровођењу Оквирне уредбе о ИПА-и, којом детаљно образлаже одредбе, које се примјењују у погледу управљања и контроле;

(3) нови инструмент претприступне помоћи (ИПА) замјењује пет, раније, постојећих претприступних инструмената: Уредбу (ЕЕЗ) бр. 3906/1989. о економској помоћи за одређене земље Централне и Источне Европе, Уредбу (ЕЗ) бр. 1267/1999. о изналажењу инструмента за структурне претприступне политике, Уредбу (ЕЗ) бр. 1268/1999. о подршци претприступним мјерама за пољопривреду и рурални развој, Уредбу (ЕЗ) бр. 2666/2000. о помоћи Албанији, Босни и Херцеговни, Хрватској, Савезној Републици Југославији и Бившој Југословенској Републици Македонији, којом се укидају Уредбе (ЕЗ) бр. 1628/96. и мијењају и допуњавају Уредбе (ЕЕЗ) бр. 3906/89. и (ЕЕЗ) бр. 1360/90. и Одлука 97/256/ЕЗ и 1999/311/ЕЗ и Уредба (ЕЗ) бр. 2500/2001. о финансијској помоћи Турској;

(4) је Корисник подобан у оквиру ИПА-е на начин предвиђен у Оквирној уредби о ИПА-и и у Уредби Комисије (ЕЗ) бр. 718/2007. од 12. јуна 2007.[2] године о спровођењу Оквирне уредбе о ИПА-и (у даљњем тексту "Уредба о спровођењу ИПА-е");

(5) се Корисник тренутно наводи у прилогу II Оквирне уредбе о ИПА-и, и, због тога, треба да има приступ компоненти о помоћи у транзицији и изградњи институција и компоненти прекограничне сарадње установљеним у оквиру ИПА-е, а након што стекне статус државе кандидаткиње, и, самим тим, буде у прилогу I наведене Уредбе, Кориснику ће, у суштини, бити омогућен приступ и у остале три компоненте;

(6) је због тога потребно утврдити правила сарадње са Корисником у оквиру ИПА-е, у погледу финансијске помоћи ЕЗ-а.

СПОРАЗУМЈЕЛЕ СУ СЕ КАКО СЛИЈЕДИ:

ОДЈЕЉАК I: ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1 Тумачење

(1) Под условом да не постоји изричито другачија одредба у овом Оквирном споразуму, термини коришћени у овом Споразуму, имаће једнако значење, које им је дато у Оквирној уредби ИПА и Уредби о спровођењу ИПА-е.

1 Sl.l. L 210, 31. juli 2006. str. 82.
2 Sl.l. L 170, 29. juni 2007. str. 1.

(2) Под условом да не постоји изричито другачија одредба у овом Оквирном споразуму, наводи у овом Споразуму су наводи у Споразуму, сходно његовим повременим измјенама, допунама или замјенама.

(3) Сва позивања на Уредбе Савјета или Комисије врше се на тако назначену верзију тих уредаба. Уколико се то захтијева, измјене ових уредаба биће уграђене у Оквирни споразум путем измјена и допуна.

(4) Наслови у овом Споразуму немају никакво правно значење, и не утичу на његово тумачење.

Члан 2 Дјелимично неважење и ненамјерне недореченост (празнине)

Уколико је одредба овог Споразума неважећа или постане неважећа или уколико овај Споразум садржи ненамјерне недореченост (празнине), то неће утицати на важност других одредаба овог Споразума. Уговорне стране ће замијенити било коју неважећу одредбу важећом одредбом, која је, што је могуће више, ближа сврси и намјери неважеће одредбе. Уговорне стране ће попунити било коју ненамјерну недореченост (празнину) одредбом, која, на најбољи начин, одговара сврси и намјери овог Споразума у складу с Оквирном уредбом ИПА-е и Уредби о спровођењу ИПА-е.

Члан 3 Сврха

(1) Да би унаприједили сарадњу између уговорних страна и помогли Кориснику у његовом постепеном усклађивању са стандардима и политикама Европске уније, укључујући, гдје је то примјерено, и *acquis communautaire*, у смислу чланства, уговорне стране се слажу да ће спровести активности у различитим подручјима, на начин како је то утврђено у двјема наведеним уредбама, те на начин на који се примјењују на Корисника.

(2) Активности, у погледу пружања помоћи, финансирају се и спроводе унутар правног, управног и техничког оквира утврђеног овим Споразумом, и на начин који је детаљније образложен у секторским споразумима и/или финансијским споразумима, уколико постоје.

(3) Корисник предузима све потребне кораке како би омогућио дјелотворно извршење свих активности, у погледу пружања помоћи, и олакшао спровођење одговарајућих програма.

Члан 4 Општа правила о финансијској помоћи

(1) Сљедећа начела примјењују се на финансијску помоћ Заједнице у оквиру ИПА-е:

a) У оквиру помоћи поштују се начела кохерентности, комплементарности, координације, партнерства и концентрације;

b) Помоћ је кохерентна са политикама ЕУ и представља подршку усклађивању с *acquis communautaireom*;

c) Помоћ је у складу са буџетским начелима, утврђеним у Уредби Савјета (ЕЗ, Euратом) бр. 1605/2002. од 25. јуна 2002. године[1] о Уредби о финансирању, која се примјењује на општи буџет Европских заједница (у даљњем тексту "Уредба о финансирању") и на њена Правила о спровођењу,[2]

d) Помоћ треба да буде усклађена са потребама, утврђеним у процесу проширења, и с апсорпционим капацитетима Корисника. У обзир се такође узимају и претходна искуства;

e) Снажно се подстиче власништво Корисника над програмирањем и спровођењем помоћи и омогућава се одговарајућа видљивост интервенција ЕУ;

f) Пажљиво се припремају све активности са јасним и провјерљивим циљевима, који треба да буду постигнути у датом временском року; добијени резултати треба да буду процијењени на основу јасних, мјерљивих и одговарајућих показатеља;

g) Спречава се свака дискриминација, на основу пола, расе, етничког поријекла, вјероисповијести или увјерења, инвалидитета, старосне доби или сексуалне опредијељености, у току различитих фаза пружања помоћи;

h) Циљеви претприступне помоћи остварују се у оквиру одрживог развоја и промоције циљева Заједнице, у погледу заштите и унапређења околине.

(2) Помоћ Кориснику заснива се на приоритетима, утврђеним у постојећим документима, тј. Европском партнерству, извјештајима и стратешким документима, садржаним у годишњем пакету Комисије о проширењу и Споразуму о стабилизацији и придруживању, када он буде потписан. Након што Корисник стекне статус државе кандидаткиње, и, самим тим, буде наведен у прилогу I Оквирне уредбе о ИПА-и, помоћ Кориснику може такође да буде заснована на приоритетима, утврђеним у приступном партнерству, националном програму за усвајање *acquis communautaire*а и преговарачком оквиру.

(3) Све радње, које се тичу добијања помоћи у оквиру ИПА-е, у начелу, захтијевају суфинансирање од стране Корисника и Заједнице, осим уколико није другачије договорено у секторском споразуму или финансијском споразуму.

(4) Тамо гдје извршење активности зависи од финансијских средстава обезбијеђених из властитих извора Корисника или других извора финансирања, финансирање Заједнице постаје доступно онда када постану доступна финансијска средства корисника, обезбијеђена из властитих извора, или из других извора финансирања.

(5) Одредба о финансирању из средстава Заједнице у оквирима ИПА-е подлијеже испуњавању обавеза Корисника из овог Оквирног споразума и из секторских и финансијских споразума, уколико такви постоје.

Члан 5 Начини пружања помоћи

(1) Ради пружања помоћи у оквиру ИПА-е у Босни и Херцеговини, у правилу ће се примјењивати децентрализовани систем управљања, у којем Комисија преноси управљање над одређеним активностима на Корисника, задржавајући, при том, свеукупну и коначну одговорност за извршење општег буџета, у складу с чланом 53ц Уредбе о финансирању, те у складу са релевантним одредбама Уговора ЕЗ-а. Децентрализовани систем управљања подразумијева, барем, да национална управа Корисника спроводи јавно такмичење, уговарање и плаћање. Активности се спроводе у складу с одредбама, утврђеним у члану 53ц Уредбе о финансирању, као и онима које су наведене у овом члану.

(2) Међутим, уговорне стране могу да се договоре у погледу примјене:

1 Sl.l. L 248, 16. септембра 2002., стр. 1. како је измијењено и допуњено Уредбом бр. 1995/2006. од 13. децембра 2006. (Sl.l. L 390, 30. од 30. децембра 2006., стр. 1.)

2 Уредба Комисије (ЕЗ, Euратом) бр. 2342/2002. од 23. децембра 2002. године, којом се утврђују детаљна правила за спровођење Уредбе Савјета (ЕЗ, Euратом) бр. 1605/2002. (Sl.l. L 357, 31.децембра 2002. године, стр. 1), како је задњи пут измијењена и допуњена Уредбом Комисије бр. 478/2007 од 23. априла 2007. године (Sl.l. L 111, 28.априла 2007. године).

a) централизованог система управљања, утврђеног у члану 53а Уредбе о финансирању у оквиру компоненте о помоћи у транзицији и изградњи институција, нарочито за регионалне и локалне програме и у оквиру компоненте о прекограничној сарадњи. Оно може такође да буде коришћено за техничку помоћ у оквиру било које компоненте ИПА-е. Активности се спроводе у складу с одредбама, утврђеним у члановима 53 тачка (a), 53а и члановима од 54 до 57 Уредбе о финансирању.

b) заједничког начина управљања утврђеног у члану 53д Уредбе о финансирању за компоненту о помоћи у транзицији и изградњи институција, нарочито за регионалне и локалне програме и програме, који укључују међународне организације. Активности се спроводе у складу с одредбама, утврђеним у члану 53 тачка (c) и члану 53д Уредбе о финансирању.

c) подијељеног начина управљања, утврђеног у члану 53д Уредбе о финансирању у оквиру компоненте о прекограничној сарадњи, за прекограничне програме у којима учествују државе чланице Европске уније. Активности се спроводе у складу с одредбама, утврђеним у члановима 53 тачка (b), 53б и у глави II другог дијела Уредбе о финансирању. Сљедећа посебна одредба узима се у обзир приликом спровођења прекограничних програма са државама чланицама.

Уколико једна или више држава чланица Европске уније и Корисник, који учествују у прекограничном програму, још увијек нису спремни за спровођење цјелокупног програма, у смислу подијељеног начина управљања, дио програма, који се односи на државу чланицу (државе чланице), спроводи се у складу са главом II (компонента о прекограничној сарадњи), поглавља III, одјељка 2 Уредбе о спровођењу ИПА-е (чланови од 101 до 138), а дио програма, који се односи на Корисника спроводи се у складу са главом II, поглављем III, одјељком 3 Уредбе о спровођењу ИПА-е. (Чланови од 139 до 146 Уредбе о спровођењу ИПА-е, с изузетком члана 142, примјењују се одредбе које се односе на Заједнички одбор за мониторинг из члана 110.)

(3) Уколико то одговарајућа Одлука о финансирању прописује, Комисија и Корисник, у складу с чланом 8 Уредбе о спровођењу ИПА-е, закључују финансијски споразум о вишегодишњим или годишњим програмима. Финансијски споразуми могу да буду закључени између Комисије и неколико земаља корисница у оквиру ИПА-е, укључујући и Корисника помоћи за вишедржавне програме и локалне иницијативе.

(4) Овај Оквирни споразум, примјењује се на све финансијске споразуме, закључене између уговорних страна у погледу финансијске помоћи у оквиру ИПА-е. Уколико постоје, секторски споразуми, који се односе на дату компоненту, примјењиваће се на финансијске споразуме, закључене у оквиру те компоненте. Уколико нема финансијског споразума, правила из овог Оквирног споразума примјењују се заједно са секторским споразумима, уколико такви постоје.

ОДЈЕЉАК II: СТРУКТУРЕ И ОРГАНИ УПРАВЉАЊА

Члан 6 Оснивање и именовање структура и органа за децентрализовани систем управљања

(1) У случају децентрализованог система управљања од стране Корисника морају да се поставе сљедеће структуре и органи:

a) Надлежни службеник за акредитовање (ЦАО);

b) Национални координатор за ИПА-у (НИПАЦ);

c) Координатор за стратешка питања за компоненту регионалног развоја и компоненту људских потенцијала;

d) Државни службеник за овјеравање (НАО);

e) Национални фонд (НФ);

f) Оперативне структуре за сваку компоненту или програм, који се баве управљањем и спровођењем помоћи у оквиру Уредбе о ИПА-и;

g) Орган за ревизију.

(2) Посебна тијела могу да буду основана унутар свеукупног оквира, који утврде напријед описана тијела и органи унутар или изван првобитно постављених оперативних структура. Корисник омогућава да коначна одговорност за функције оперативних структура остане у надлежности првобитно постављених оперативних структура. Таква реорганизација формализује се у облику писмених споразума, и подлијеже акредитовању од стране државног службеника за овјеравање, чији је резултат пренос надлежности управљања од стране Комисије на оперативне структуре корисника

(3) Корисник омогућава да се одговарајућа подјела дужности примјењује на тијела и органе из напријед наведених ставова 1 и 2, у складу са чланом 56 Уредбе о финансирању. Дужности су подијељене када су различити задаци, у погледу трансакције, распоређени на различите људе, чиме се омогућава правилно преузимање сваког посебног задатка.

Члан 7 Оснивање и именовање структура и органа за централизовани и заједнички систем управљања

(1) Код централизованог или заједничког система управљања, национални координатор за ИПА-у учествује у својству представника Корисника наспрам Комисије. Он ствара услове за одржавање блиске сарадње између Комисије и Корисника, како у погледу општег процеса приступања, тако и у погледу претприступне помоћи ЕУ у оквиру ИПА-е.

(2) Национални координатор за ИПА-у је такође одговоран за координацију учешћа Корисника у одговарајућим прекограничним програмима, заједно са државама чланицама и другим земљама корисницама, а такође и у програмима на међудржавном, и међурегионалном нивоу, или програмима који се тичу земаља с излазом на море, у оквиру других инструмената Заједнице. Он може да пренесе задатке, који се односе на ову посљедње поменуту одговорност координатору за прекограничну сарадњу.

(3) У случају примјене компоненте ИПА-е за прекограничну сарадњу, Корисник поставља и успоставља оперативне структуре у складу са чланом 139 Уредбе о спровођењу ИПА-е.

Члан 8 Функције и заједничке одговорности структура, органа и тијела

(1) На тијела и органе, наведене у члану 6, расподјељују се функције и заједничке одговорности, како је то утврђено у ПРИЛОГУ А овог Оквирног споразума.

(2) Посебне расподјеле функција и одговорности, у оквиру компоненти, могу да буду утврђене у секторским споразумима или финансијским споразумима. Оне не смију да буду у супротности с основним приступом изабраним ради расподјеле функција и заједничких одговорности, приказаних у ПРИЛОГУ А.

(3) Уколико је у оквиру децентрализованог система управљања одговорност за активност у смислу управљања, спровођења и контроле програма дата посебним лицима,

Корисник таквим лицима омогућава да извршавају дужности, које су у вези са том одговорношћу, укључујући и случајеве када не постоји хијерархијска веза између њих и тијела, која учествују у тој активности. Корисник, нарочито, даје одобрење овим лицима да путем службених радних договора, између њих и тијела на које се то односи, успоставе:

a) одговарајући систем размјене података, укључујући и право на тражење података и право приступа документима и особљу на лицу мјеста, уколико је то потребно;

b) стандарде, који морају да се испуне;

c) процедуре, које морају да се примјењују.

ОДЈЕЉАК III: АКРЕДИТОВАЊЕ И ПРЕНОС УПРАВЉАЧКИХ ОВЛАШЋЕЊА У ОКВИРУ ДЕЦЕНТРАЛИЗОВАНОГ СИСТЕМА УПРАВЉАЊА

Члан 9 Заједнички захтјеви

Управљање, које се односи на компоненту, програм или мјеру може да буде пренесено на Корисника, искључиво, уколико и када су испуњени сљедећи захтјеви:

a) Корисник испуњава услове из члана 56(2) Уредбе о финансирању, нарочито у погледу система за управљање и контролу. Системи за управљање и контролу, успостављени у Босни и Херцеговини, омогућавају дјелотворну и успјешну контролу, и то најмање у областима наведеним у прилогу Уредбе о спровођењу ИПА-е, и побројаним у оквиру бр. 1ц) ПРИЛОГА А овог Оквирног споразума. Уговорне стране могу да утврде даљње одредбе у секторским или финансијским споразумима.

b) Надлежни службеник за акредитовање дао је акредитацију државном службенику за овјеравање:

- и као руководиоцу националног фонда, који сноси свеукупну одговорност за финансијско управљање фондовима ЕУ у Босни и Херцеговини, и који је одговоран за законитост и правилност главних трансакција;
- и у погледу способности државног службеника за овјеравање да испуњава одговорности, ради дјелотворног функционисања система за управљање и контролу у оквиру ИПА-е.

Акредитација државног службеника за овјеравање такође обухвата национални фонд на начин како је описано у прилогу А 5.

c) Државни службеник за овјеравање дао је акредитацију одговарајућим оперативним структурама.

Члан 10 Поступак којим надлежни службеник за акредитовање акредитује државног службеника за овјеравање и национални фонд

(1) Акредитовање државног службеника за овјеравање у складу са чланом 11 Уредбе о спровођењу ИПА-е зависи од његовог испуњавања важећих захтјева из члана 11 поменуте уредбе и додатно утврђених у прилогу А4. Ову акредитацију поткрепљује ревизорско мишљење које даје спољни ревизор, који је функционално независан од свих учесника у систему управљања и контроле. Ревизорско мишљење заснива се на испитивању, извршеном у складу са међународно прихваћеним ревизорским стандардима.

(2) Надлежни службеник за акредитовање обавјештава Комисију о акредитовању државног службеника за овјеравање, најкасније до објаве акредитовања прве оперативне структуре. Надлежни службеник за акредитовање пружа све одговарајуће додатне информације, које захтијева Комисија.

(3) Надлежни службеник за акредитовање одмах обавјештава Комисију о било каквим промјенама, које се тичу државног службеника за овјеравање или национални фонд. Уколико промјена утиче на државног службеника за овјеравање или национални фонд, у смислу важећих захтјева из члана 11 Уредбе о спровођењу ИПА-е, надлежни службеник за акредитовање шаље Комисији процјену посљедица такве промјене на ваљаност акредитовања. Уколико је таква промјена значајна, надлежни службеник за акредитовање такође обавјештава Комисију о својој одлуци у погледу акредитовања.

Члан 11 Поступак којим државни службеник за овјеравање акредитује оперативне структуре

(1) Акредитовање оперативне структуре зависи од њеног испуњавања захтјева из члана 11 Уредбе о спровођењу ИПА-е. Поузданост акредитовања за оперативну структуру поткрепљује ревизорско мишљење, које доноси спољни ревизор, који је функционално независан од свих учесника у систему управљања и контроле. Ревизорско мишљење заснива се на испитивању, које се врши у складу са међународно прихваћеним ревизорским стандардима.

(2) Државни службеник за овјеравање обавјештава Комисију о акредитовању оперативних структура и пружа све одговарајуће информације, које захтијева Комисија, укључујући и опис система управљања и контроле.

Члан 12 Поступак којим Комисија преноси управљачка овлашћења

(1) Комисија преноси управљачка овлашћења на Корисника, тек након што тијела и органи, из наведеног члана 6, буду постављени и оспособљени, те након што се испуне услови, утврђени у овом члану.

(2) Прије преноса управљачких овлашћења, Комисија преиспитује акредитовања државног службеника за овјеравање и оперативних структура, утврђених у наведеним члановима 10 и 11, те разматра поступке и структуре било којег релевантног тијела или органа унутар Босне и Херцеговине. То значи да службе Комисије или ревизорске канцеларије, са којима Комисија склопи подуговор, могу на лицу мјеста да врше те провјере.

(3) Комисија може, у својој одлуци којом преноси управљачка овлашћења, да утврди додатне услове како би омогућила испуњење захтјева из члана 11 Уредбе о спровођењу ИПА-е. Ови додатни услови морају да буду испуњени у току утврђеног временског рока, који одреди Комисија, како би пренос управних овлашћења био важећи.

(4) Одлуком Комисије о преносу управних овлашћења утврђује се листа поступака претходних контрола, уколико постоје, које Комисија обавља у погледу спровођења процедура јавног такмичења за уговоре, објављивања позива за достављање понуда и додјеле уговора и неповратне помоћи. Ова листа може да се мијења у зависности од компоненти ИПА-е или врсте програма. Претходне контроле примјењују се у заовисности од компоненти или програма, све док Комисија не дозволи децентрализовани систем управљања, без претходних контрола из доњенаведеног члана 16.

Члан 13 Повлачење или привремено обустављање акредитовања државног службеника за овјеравање и национални фонд

(1) Након што Комисија пренесе управљачка овлашћења, надлежни службеник за акредитовање је одговоран за мониторинг континуираног испуњавања свих захтјева, ради одрживости овог акредитовања и информише Комисију о свим значајнијим промјенама, које се односе на тај поступак.

(2) Уколико било који од примјењивих захтјева из члана 11 Уредбе о спровођењу ИПА-е није испуњен, или се више не испуњава, надлежни службеник за акредитовање привремено обуставља или повлачи акредитацију државног службеника за овјеравање, и одмах информише Комисију о својој одлуци и разлозима његове одлуке. Прије него што обнови акредитацију, надлежни службеник за акредитовање треба да буде увјерен да су ти захтјеви поновно испуњени. Гаранција да су дати захтјеви испуњени поткрепљује се ревизорским мишљењем из члана 10(1) овог Споразума.

(3) Уколико надлежни службеник за акредитовање повуче, или привремено обустави акредитацију државног службеника за овјеравање, примјењују се сљедеће одредбе:

- Комисија престаје са преносом средстава на Корисника у току периода у којем акредитација није на снази;
- У току периода када акредитација није на снази, сви евро-рачуни или евро-рачуни за релевантне компоненте, блокирају се и ниједно плаћање, које врши Национални фонд с ових блокираних евро-рачуна, неће се сматрати прихватљивим за финансирање из средстава Заједнице;
- Не доводећи у питање било које друге финансијске исправке, Комисија може, на штету Корисника, да врши финансијске исправке, утврђене у члану 30 овог Споразума, с образложењем да у претходном периоду нису били задовољени сви неопходни предуслови за пренос управљачких овлашћења.

Члан 14 Повлачење или привремено обустављање акредитовања оперативних структура

(1) Након што Комисија пренесе управљачка овлашћења, државни службеник за овјеравање одговоран је за мониторинг континуираног испуњавања свих захтјева, да би ова акредитација била одржива, и даје информације Комисији и надлежном службенику за акредитовање о свакој значајној промјени, која се на то односи.

(2) Уколико било који од захтјева из члана 11 Уредбе о спровођењу ИПА-е није испуњен, или се више не испуњава, државни службеник за овјеравање привремено обуставља или повлачи акредитацију релевантне оперативне структуре, и одмах информише Комисију и надлежног службеника за акредитовање о својој одлуци, као и о разлозима за доношење његове одлуке.

Прије него што обнови релевантну акредитацију, државни службеник за овјеравање треба да буде увјерен да су ти захтјеви поновно испуњени. Ту увјереност поткрепљује ревизорским мишљењем, из напријед наведеног члана 11(1).

(3) Уколико државни службеник за овјеравање повуче или привремено обустави акредитацију оперативне структуре, примјењују се сљедеће одредбе:

- Комисија на Корисника не преноси средства, која се односе на програме или активности, које спроводи релевантна оперативна структура, у току периода у којем је акредитација привремено обустављена или повучена;
- Не доводећи у питање било које друге финансијске исправке, Комисија може, на штету Корисника, да врши финансијске исправке, утврђене у члану 30 овог Споразума, због непридржавања захтјева и услова у протеклом периоду за пренос управљачких овлашћења;
- Ниједна нова правна обавеза, коју преузме релевантна оперативна структура, неће се сматрати прихватљивом у току периода у којем акредитација није на снази;
- Државни службеник за овјеравање одговоран је за предузимање свих одговарајућих заштитних мјера, у погледу плаћања која изврши, или уговора које потпише релевантна оперативна структура.

Члан 15 Повлачење или привремено обустављање преноса управљачких овлашћења

(1) Комисија прати усклађеност са захтјевима из члана 11 Уредбе о спровођењу ИПА-е.

(2) Без обзира на одлуку надлежног службеника за акредитовање о задржавању, привременом обустављању или повлачењу акредитовања државног службеника за овјеравање, или на одлуку државног службеника за овјеравање о задржавању, привременом обустављању или повлачењу акредитовања оперативне структуре, Комисија, у било које вријеме, може да повуче или привремено обустави пренос управљачких овлашћења, а нарочито у случају када било који од захтјева, наведених у члану 11 Уредбе о спровођењу ИПА-е, није испуњен, или се више не испуњава.

(3) Уколико Комисија повуче или привремено обустави пренос управљачких овлашћења, примјењују се сљедеће одредбе:

- Комисија престаје са преносом средстава ИПА фондова на Корисника;
- Не доводећи у питање било које друге финансијске исправке, Комисија може, на штету Корисника, да врши финансијске исправке, утврђене у члану 30 овог Споразума, због непридржавања захтјева и услова, у протеклом периоду, за пренос управљачких овлашћења.

Комисија може, својом посебном Одлуком, да утврди друге посљедице, произашле из привремене обуставе или повлачења

(4) Одлука Комисије може да утврди одредбе о привременом обустављању или повлачењу преноса управних овлашћења, која се односе на посебна тијела или органе.

Члан 16 Децентрализација без претходне контроле од стране Комисије

(1) Примјена децентрализованог система управљања помоћи, без претходне контроле, коју врши Комисија, циљ је спровођења свих компоненти ИПА-е, у случајевима када се помоћ спроводи на децентрализованом основу, у складу са напријед наведеним чланом 5. Временски период за постизање овог циља може да варира у зависности од одређене компоненте ИПА-е.

(2) Прије укидања претходних контрола, утврђених у Одлуци Комисије о преносу управљања, Комисија се увјерава у дјелотворно функционисање релевантног система управљања и контроле у складу с одговарајућим националним правилима, као и правилима Заједнице. Комисија нарочито прати начин на

који Корисник спроводи мапу пута, обухваћену финансијским споразумом, која може да се односи на постепено изузимање различитих типова претходних контрола. Комисија на одговарајући начин узима у обзир резултате, које постигне Корисник у погледу овога, а нарочито током пружања помоћи и током процеса преговарања.

Члан 17 Изјава о поузданости, коју даје државни службеник за овјеравање

(1) Државни службеник за овјеравање сачињава годишњу изјаву о управљању, која обухвата:

– његову свеукупну одговорност у својству руководиоца националног фонда за финансијско управљање средствима ЕУ у Босни и Херцеговини и за законитост и исправност главних трансакција;

– за дјелотворно функционисање система управљања и контроле у оквиру ИПА-е.

Ова изјава о управљању треба да буде у форми изјаве о поузданости, да би била презентована Комисији до 28. фебруара сваке године, а њена копија послата надлежном службенику за акредитовање.

(2) Изјава о поузданости заснива се на стварном надзору система управљања и контроле државног службеника за овјеравање у току финансијске године.

(3) Изјава о поузданости сачињава се у складу с обрасцем, приложеним у ПРИЛОГУ Б овог Оквирног споразума.

(4) Уколико потврде, којима се доказује дјелотворно функционисање система управљања и контроле, те законитост и исправност главних трансакција, прописаних у склопу изјаве о поузданости, нису доступне, државни службеник за овјеравање информише Комисију, а надлежном службенику за акредитовање доставља копију о разлозима и могућим посљедицама, као и о активностима предузетим ради исправљања ситуације и заштите интереса Заједнице.

Члан 18 Израда извјештаја и мишљења, које доноси орган за ревизију, те даљњи наставак активности државног службеника за овјеравање и Комисије

(1) У складу са детаљним функцијама и одговорностима органа за ревизију, како је утврђено у ПРИЛОГУ А овог Оквирног споразума, орган за ревизију, нарочито, израђује сљедеће извјештаје и мишљења:

а) Годишњи извјештај о ревизорској активности у складу с обрасцем из ПРИЛОГА Ц овог Оквирног споразума;

b) Годишње ревизорско мишљење о систему управљања и контроле у складу с обрасцем из ПРИЛОГА Д овог Оквирног споразума;

c) Ревизорско мишљење о коначној изјави о трошковима, на основу које се врши затварање програма или дијелова програма, у складу с обрасцем из ПРИЛОГА Е овог Оквирног споразума.

(2) Након пријема годишњег извјештаја о активностима и годишњег ревизорског мишљења из става 1, државни службеник за овјеравање:

а) одлучује да ли је потребно побољшати системе управљања и контроле, биљежи одлуке у том погледу и ствара услове за благовремено спровођење ових побољшања;

b) врши сва потребна прилагођавања захтјева за плаћање према Комисији.

(3) Комисија може да одлучи или да сама предузме даљње активности, као одговор на извјештаје и мишљења, тако што ће покренути поступак финансијске исправке или да захтијева од Корисника да предузме одговарајуће активности, информишући, при том, државног службеника за овјеравање и надлежног службеника за акредитовање о својој одлуци.

ОДЈЕЉАК IV: ОПШТА ПРАВИЛА О ФИНАНСИЈСКОЈ ПОМОЋИ ЗАЈЕДНИЦЕ

Члан 19 Прихватљивост трошкова

(1) Код децентрализованог система управљања, без обзира на акредитације које додијеле надлежни службеник за акредитовање и државни службеник за овјеравање, потписани уговори и додаци, настали трошкови и плаћања, које, при том, врше национални органи, нису прихватљиви за финансирање у оквиру ИПА-е прије него што Комисија пренесе овлашћења за управљање на релевантне структуре и органе. Крајњи датум за утврђивање листе прихватљивих трошкова утврђује се у финансијским споразумима, гдје је то потребно.

(2) Одступањем од става 1,

а) трошкови техничке помоћи за успостављање система управљања и контроле, настали након 1. јануара 2007. године могу да се сматрају прихватљивим и прије иницијалног преноса овлашћења за управљање;

b) трошкови, настали након објављивања позива за достављање понуда или објаве тендера, могу такође да се сматрају прихватљивим, уколико је позив објављен прије иницијалног преноса овлашћења за управљање, у зависности од тога да ли је то иницијални пренос овлашћења за управљање, успостављен унутар временских рокова, утврђених у резервној клаузули, која треба да буде уврштена у дате активности или позиве, и у зависности од претходног одобрења Комисије у погледу релевантних докумената. Поменути позиви за достављање понуда или објаве тендера могу да буду поништени или измијењени, зависно од одлуке о преносу управљања.

(3) Трошкови, који се издвајају у оквиру ИПА-е, не могу се финансирати из неког другог финансијског инструмента Заједнице.

(4) Као додатак поменутим ставовима од 1 до 3, детаљнија правила о прихватљивим трошковима могу да буду утврђена у финансијским споразумима или секторским споразумима.

Члан 20 Власништво над каматом

Сваки приход од камата, на било којем евро-рачуну засебном за дату компоненту, остаје у власништву Корисника. Приход од камате, остварен финансирањем програма од стране Заједнице, усмјерава се, искључиво, према том програму, и сматра се средством Корисника у форми националног јавног доприноса, те се пријављује Комисији, приликом коначног затварања програма.

Члан 21 Ток ревизије

Државни службеник за овјеравање омогућава доступност свих битних информација, како би се, у било које вријеме, могао да утврди довољно детаљан ток ревизије. Ова информација обухвата документовано поткријепљене доказе о одобреним захтјевима за плаћање, књижењима и плаћањима таквих захтјева, као и доказе о обради позајмица (предујама), гаранција и дуговања.

Члан 22 Интензитет помоћи и степен доприноса Заједнице

(1) Допринос Заједнице израчунава се у односу на прихватљиве трошкове, на начин утврђен у дијелу II Уредбе о спровођењу ИПА-е за сваку компоненту ИПА-е.

(2) Одлукама о финансирању, којима се усвајају годишњи и вишегодишњи програми за сваку компоненту ИПА-е, утврђује

се максимални индикативни износ доприноса Заједнице и накнадни максимални износ за сваку приоритетну основицу.

ОДЈЕЉАК V: ОПШТА ПРАВИЛА СПРОВОЂЕЊА

Члан 23 Правила набавке

(1) Управљање помоћи, која је дио свих ИПА компоненти, обавља се у складу са правилима за спољну помоћ, садржаним у Уредби о финансирању. Ово се не односи на помоћ, која се спроводи у оквиру прелазних аранжмана из члана 99 Уредбе о спровођењу ИПА-е, у погледу компоненте о прекограничној сарадњи, а која је намијењена дијелу програма који се спроводи на територијама држава чланица, осим уколико држава чланица, која у њему учествује, није другачије одлучила.

(2) Резултати тендерских процедура објављују се у складу са правилима из горенаведеног става 1 и правилима, утврђеним даље у члану 24(3) овог Споразума.

(3) Правила о учешћу и поријеклу, утврђена у члану 19 Оквирне уредбе о ИПА-и, примјењују се на све поступке додјеле уговора у оквиру ИПА-е.

(4) Сви уговори о услугама, набавкама и радовима додијељују се и спроводе у складу са поступцима и стандардним документима, које утврди и објави Комисија за спровођење операција изван територије Европске уније, а који су на снази у вријеме покретања наведеног поступка, осим уколико није другачије утврђено секторским или финансијским споразумима.

Члан 24 Јавност и транспарентност

(1) Код централизованог или заједничког система управљања, Комисија пружа информације о програмима и активностима, а у томе јој, по потреби, помаже национални координатор за ИПА-у. Код децентрализованог система управљања, Корисник, а нарочито национални координатор за ИПА-у, пружају информације о програмима и активностима и објављују их. Код подијељеног начина управљања, државе чланице и Корисник пружају информације о програмима и активностима и објављују их. Информација се упућује грађанима и корисницима, како би се ставио нагласак на улогу Заједнице и омогућила транспарентност.

(2) Код децентрализованог система управљања, оперативне структуре одговорне су за објављивање листе коначних корисника, назива активности и износа средстава Заједнице, расподијељених на те активности путем додјеле неповратне помоћи на сљедећи начин:

a) Објављивање се врши у складу са стандардном презентацијом на повјерљивој и једноставно доступној интернет страници Корисника. Уколико није могуће објављивање путем интернета, информација се објављује на било који други начин, укључујући и објављивање у националном службеном гласнику.

b) Објављивање се врши током прве половине године, након завршетка буџетске године, у којој су средства била додијељена Кориснику.

c) Корисник обавјештава Комисију о мјесту објаве. Уколико је информација објављена на неки други начин, Корисник о коришћеним средствима детаљно упознаје Комисију.

d) Оперативне структуре омогућавају да крајњи корисник буде информисан о томе да прихватање финансирања такође подразумијева и прихватање њиховог увртавања на ову листу објављених корисника. Сви лични подаци, уврштени у ову листу биће, без обзира на то, обрађени у складу са захтјевима Уредбе (ЕЗ) бр. 45/2001. Европског парламента и Савјета од 18. децембра 2000. године о заштити појединаца у погледу обраде личних података од стране институција и тијела Заједнице, те о слободном кретању таквих података,[1] уз обавезно поштовање захтјева безбједности.

(3) Код децентрализованог система управљања, одговарајућа тијела, након потписивања уговора, припремају обавијест о додјели уговора, те је просљеђују Комисији на објављивање. Корисник такође може да објави обавијест о додјели уговора у одговарајућим националним публикацијама.

(4) Комисија и релевантна национална, регионална и локална тијела Корисника договарају се о кохерентном низу активности, које треба да буду доступне и објављене у Босни и Херцеговини, у информацији о помоћи у оквиру ИПА-е. Поступци за спровођење таквих активности утврђују се секторским или финансијским споразумима.

(5) Спровођење активности из става 4 у надлежности је крајњих корисника, и може да буде финансирано из износа расподијељеног на одговарајуће програме или активности.

Члан 25 Одобравање погодности за спровођење програма и извршавање уговора

(1) Да би створио услове за дјелотворно спровођење програма у оквиру ИПА-е, Корисник предузима мјере да би омогућио:

a) да, у случају услуга, набавки или тендерских процедура за извођење радова физичких или правних лица, која могу да учествују у тендерским процедурама, у складу са горенаведеним чланом 23, имају право на привремени настан и боравак, ако важност уговора то оправдава. Ово право стиче се тек након што се објави позив на тендер, а користи га техничко особље, потребно за извођење студија и других припремних мјера за израду тендера. Ово право престаје да важи мјесец дана након доношења одлуке о додјели уговора;

b) да се том особљу, које учествује у активностима које финансира Заједница, као и члановима њихове најуже породице, одобре погодности, повластице и изузеци који нису мање повољни од оних који се обично одобравају осталом међународном особљу, запосленом у Босни и Херцеговини, у оквиру било ког другог билатералног или мултилатералног споразума или договора о помоћи и техничкој сарадњи;

c) да се том особљу, које учествује у активностима које финансира Заједница, као и члановима њихове најуже породице, дозволи да уђу у Босну и Херцеговину, да се настане у Босни и Херцеговини, да ту раде и да напусте Босну и Херцеговину, ако природа основног уговора то оправдава;

d) додјелу свих дозвола неопходних за увоз роба, изнад свега професионалне опреме, неопходне за извршење основног уговора, у складу са постојећим законима, правилима и прописима Корисника;

e) да увози, који се врше у оквиру ИПА-е, буду изузети од царина, увозних царина и осталих фискалних накнада;

f) додјелу свих дозвола, неопходних за поновни извоз горенаведених роба, онда када је основни уговор у потпуности извршен;

g) додјелу овлашћења за увоз или куповину стране валуте, неопходне за спровођење основног уговора и примјену националних прописа о контроли девизног пословања на

1 Sl.l. L 8, 12, januar 2001., str. 1.

недискриминаторан начин према извођачима, без обзира на њихово држављанство или мјесто настана;

h) додјелу свих дозвола, неопходних за враћање у земљу поријекла средстава примљених у вези с активностима које се финансирају у оквиру ИПА-е, у складу с иностраним прописима о контроли девизног пословања, који су на снази у Босни и Херцеговини.

(2) Корисник омогућава пуну сарадњу између свих надлежних органа. Такође ће омогућити приступ предузећима у државном власништву и другим владиним институцијама, које су укључене или су, пак, неопходне за спровођење програма или извршење уговора.

Члан 26 Правила о порезима, царинама и другим фискалним накнадама

(1) Осим ако другачије није предвиђено секторским споразумом или финансијским споразумом, порези, царине и увозне царине или друге накнаде једнаког учинка нису прихватљиве у оквиру ИПА-е.

(2) Сљедеће детаљне одредбе примјењују се:

а) Царине, увозне царине, порези или фискалне накнаде једнаког учинка, у случају увоза роба у оквиру уговора које финансира Заједница, нису прихватљиве у оквиру ИПА-е. Ови увози пропуштају се од мјеста уласка у Босну и Херцеговину ради испоруке извођачу, као што налажу одредбе основног уговора, и за непосредно коришћење потребно за уобичајено спровођење уговора, без обзира на кашњења или спорове око рјешавања напријед наведених такси, пореза или трошкова;

b) Уговори о услугама, набавкама и радовима које финансира Заједница, а које пружају извођачи регистровани у Босни и Херцеговини или спољни извођачи, не подлијежу плаћању пореза на додану вриједност у Босни и Херецеговини, штембиља, такси за регистрацију или фискалних накнада једнаког учинка, било да такве накнаде већ постоје, или их тек треба увести. Извођачи из ЕЗ изузети су од плаћања пореза на додану вриједност за услуге које пружају, робу коју набављају и/или радове које изводе у оквиру уговора ЕЗ-а, уз право извођачâ на поравнање или одбијање уложеног пореза на додану вриједност, плаћеног у вези са пруженим услугама, набављеној роби и/или извршеним радовима од сваког пореза на додану вриједност, који су прикупили за било коју трансакцију коју су извршили. Уколико извођачи из ЕЗ-а не могу да искористе ову могућност, омогућава им се да, након подношења писменог затјева, који је праћен потребном документацијом, коју захтијева национални/локални закон о повратy и овјереном копијом основног уговора ЕЗ-а, поврате порез на додану вриједност, непосредно од пореских органа.

Због овог Оквирног споразума, термин "извођач из ЕЗ-а" означава физичко или правно лице, које пружа услуге и/или набавља робу и/или изводи радове и/или пружа неповратну помоћ у оквиру уговора ЕЗ-а. Термин "извођач из ЕЗ-а" такође обухвата савјетнике за претприступну помоћ, који су познати и као резидентни *twinning* савјетници, и експерте укључене у *twinning* договоре у писаном облику или уговоре. Термин "уговор ЕЗ-а" означава сваки правно обавезујући документ путем којег се врши финансирање неке активности у оквиру ИПА-е, и који су потписали ЕЗ и Корисник.

На такве извођаче примјењују се процедуралне привилегије, барем једнаке онима које се примјењују на извођаче у оквиру осталих билатералних и мултилатералних споразума, или договора о помоћи и техничкој сарадњи.

c) Добит и/или приход произашао из уговора ЕЗ-а опорезује се у Босни и Херцеговини у складу са националним/локалним системом опорезивања. Међутим, физичка и правна лица из држава чланица Европске уније или осталих земаља које задовољавају релевантне одредбе у оквиру ИПА-е, укључујући особље привремено настањено изван своје земље, које извршава уговоре које финансира Заједница, изузети су од плаћања ових пореза у Босни и Херцеговини.

d) Лични предмети и предмети за домаћинство за личну употребу, које увозе физичка лица (и чланови њихових најужих породица), осим оних ангажованих локално, која су ангажована за обављање послова дефинисаних уговорима о техничкој сарадњи, изузети су од царина, увозних царина, пореза и других фискалних накнада једнаког учинка, с тим да наведени лични предмети и предмети за домаћинство буду или поново извезени или продати у држави у складу са прописима, који су на снази у Босни и Херцеговини, након престанка уговора.

Члан 27 Надзор, контрола и ревизија коју врше Комисија и Европски ревизорски суд

(1) Сви финансијски споразуми, као и сви програми и уговори који из њих произилазе, предмет су надзора и финансијске контроле, коју врши Комисија, укључујући Европску канцеларију за борбу против превара (ОЛАФ) и ревизије коју врши Европски ревизорски суд. Ово обухвата право Делегације Комисије у Босни и Херцеговини да спроведе мјере, као што су: претходна провјера тендерске и уговорне процедуре, коју врше надлежне оперативне структуре, уколико претходна контрола није одговарајућа у складу са горенаведеним чланом 16. На одговарајући начин опуномоћени заступници или представници Комисије и ОЛАФ-а имају право да врше било коју техничку и финансијску провјеру, коју Комисија или ОЛАФ сматрају потребном ради праћења спровођења програма, укључујући посјету мјестима и објектима у којима се спроводе активности, које финансира Комисија. Комисија о таквим мисијама унапријед обавјештава релевантне националне органе.

(2) Корисник доставља све податке и документе, који се од њега траже, укључујући електронске податке и предузима све одговарајуће мјере како би олакшао рад лицима обученим за вршење ревизија или инспекција.

(3) Корисник води евиденцију и рачуне за утврђивање пружених услуга, извршених набавки, радова и пружене неповратне помоћи, који су финансирани у оквиру одговарајућег финансијског споразума у складу са поузданим рачуноводственим поступцима. Корисник такође омогућава да заступници или представници Комисије, укључујући ОЛАФ, имају право да прегледају сву релевантну документацију и рачуне који се односе на ставке, које се финансирају у оквиру финансијског споразума, и помажу Европском ревизорском суду да спроведе ревизију у погледу коришћења фондова Заједнице.

(4) Да би омогућила дјелотворну заштиту својих финансијских интереса, Заједница, укључујући ОЛАФ, такође може да изврши провјеру документације те провјере и инспекције на лицу мјеста у складу са поступовним одредбама Уредбе Савјета (ЕЗ, Euратом) 2185/1996. од 11. новембра 1996. године.[1] Ове провјере и инспекције припремају се, а и врше кроз уску сарадњу са надлежним органима које именује Корисник, који благовремено треба да буду обавијештени о предмету, сврси и правном основу провјера и инспекција, како би могли да пружају сву неопходну помоћ. Корисник утврђује услугу која ће,

1 Sl.l. L 292, 15. новембар 1996. године, стр. 2.

на захтјев ОЛАФ-а (Европске канцеларије за борбу против преваре), помоћи у вршењу инспекција у складу с Уредбом Савјета (ЕЗ, Euратом) бр. 2185/1996. Уколико Корисник жели, провјере и инспекције на лицу мјеста могу се вршити заједно с овим инспекцијама. Уколико се учесници у активностима, које финансира Заједница, супротстављају провјери или инспекцији на лицу мјеста, Корисник, дјелујући у складу са националним прописима, пружа инспекторима Комисије/ОЛАФ-а помоћ, која им је потребна да им растерети вршење провјере или инспекције на лицу мјеста.

Комисија/ОЛАФ извјештава Корисника, што је прије могуће, о било којој чињеници или сумњи у погледу неправилности, која је изазвала пажњу у току вршења провјере или инспекције на лицу мјеста. У било којем случају, Комисија/ОЛАФ је дужна да информише напријед наведени орган о резултатима таквих провјера или инспекција.

(5) Контроле и ревизије, које су претходно описане, примјењују се на све извођаче и подизвођаче, који су примили средства Заједнице, укључујући све релевантне информације које се могу наћи у документима о националном фонду Корисника, а тичу се националног доприноса.

(6) Не доводећи у питање одговорност Комисије и Европског ревизорског суда, рачуне и дјеловање националног фонда, и, гдје је то могуће, оперативне структуре, према нахођењу Комисије, може да провјери сама Комисија или спољни ревизор, којег Комисија одреди.

Члан 28 Спречавање неправилности и превара, мјере против корупције

(1) Корисник омогућава истрагу и дјелотворну обраду предмета гдје постоји сумња да се ради о превари и неправилностима, и омогућава дјеловање контролних и механизма извјештавања, који су једнаки онима предвиђеним Уредбом Комисије (ЕЗ) бр. 1828/2006. од 8. децембра 2006. године[1] Комисија се, без одлагања, информише о случајевима гдје постоји сумња о превари или неправилности.

(2) Такође, Корисник предузима све одговарајуће мјере да спријечи и дјелује против сваког вршења активне или пасивне корупције у свакој фази поступка набавке или додјеле неповратне помоћи, или у току спровођења одговарајућих уговора.

(3) Корисник, укључујући особље одговорно за спровођење задатака у погледу активности које финансира Комисија, обавезује се да ће предузети све мјере предострожности потребне да би се избјегао било какав ризик од сукоба интереса, и одмах информисати Комисију о било којем таквом сукобу интереса или ситуацији која би могла да доведе до таквог сукоба.

(4) Примјењују се сљедеће дефиниције:

а) **Неправилност** означава сваку повреду одредбе важећих правила и уговора, која је резултат дјела пропуста економског оператера, а која је довела или би могла да доведу у питање општи буџет Европске уније, увртавањем неке неоправдане ставке у трошкове општег буџета.

b) **Превара** означава свако намјерно дјело или пропуст који се тичу: употребе или представљања лажних, нетачних или непотпуних навода или докумената, чији је резултат противправно присвајање или незаконито задржавање средстава из општег буџета Европских заједница, или буџета којима управљају Европске заједнице, или се њима управља у име Европских заједница; необјављивање информација које крше посебне обавезе, а које имају исти учинак; злоупотреба таквих средстава у сврхе различите од оних за које су та средства изворно додијељена.

c) **Активна корупција** се дефинише као намјерна активност неког лица које службенику, непосредно или путем посредника, обећа или омогући уживање неке користи за њега или за неку трећу страну у његову корист, ако буде дјеловао или се суздржао од тога да дјелује у складу са својим дужностима или да обавља своје функције, кршећи своје службене дужности на начин који штети, или би могао да штети финансијским интересима Европских заједница.

d) **Пасивна корупција** дефинше се као намјерна активност службеника који, непосредно или путем посредника, тражи или прибави уживање неке користи за њега или за неку трећу страну у његову корист, или прихвати обећање да ће такву корист добити, ако буде дјеловао или се суздржао од тога да дјелује у складу са својим дужностима, или да обавља своје функције, кршећи своје службене дужности на начин који штети, или би могао да штети финансијским интересима Европских заједница.

Члан 29 Надокнада средстава у случају неправилности или преваре

(1) Сваки доказани случај неправилности или преваре, који се открије у било ком тренутку у току спровођења помоћи у оквиру ИПА-е или као резултат ревизије, имаће за посљедицу надокнаду средстава Комисије од стране Корисника.

(2) Државни службеник за овјеравање врши надокнаду доприноса, које је Заједница платила Кориснику из средстава онога ко је починио неправилност, превару или корупцију или који је од ње имао користи, у складу са националним поступцима за надокнаду. Ако државни службеник за овјеравање не успије да надокнади сва средства или дио средстава, то не спречава Комисију да средства надокнади од Корисника.

Члан 30 Финансијске исправке

(1) У случају децентрализованог система управљања, а да би се обезбиједило да се средства користе у складу са важећим правилима, Комисија примјењује поступке за потврђивање обрачуна и механизме финансијских исправки у складу са чланом 53б(4) и 53ц(2) Уредбе о финансирању, и како је прецизирано у секторским споразумима и финансијским споразумима.

(2) До финансијске исправке може доћи на основу:

– одређивање тачно утврђене неправилности, укључујући превару;

– утврђивања слабости или пропуста у системима управљања и контроле Корисника.

(3) Ако Комисија утврди да су трошкови у оквиру програма обухваћених ИПА-ом настали на начин да су прекршена важећа правила, она доноси одлуку о томе који износи ће бити искључени из финансирања средствима Заједнице.

(4) Израчунавање и утврђивање свих таквих исправки, као и надокнада које се на њих односе, врши Комисија у складу са критеријумима и поступцима ниже наведеним у члановима 32, 33 и 34. Одредбе о финансијским исправкама, које су утврђене у секторским споразумима или финансијским споразумима, примјењују се као допуна овом Оквирном споразуму.

1 Sl.l. L 371, 27. децембар 2006. године, стр. 4.

Члан 31 Финансијска прилагођавања

У случају децентрализованог система управљања, државни службеник за овјеравање, који сноси првосепену одговорност за истраживање неправилности, врши финансијска прилагођавања на мјестима на којима се утврде неправилности или немар у дјеловању или оперативним програмима, тако што отказује цјелокупан или дио доприноса Заједнице тим активностима или оперативним програмима. Државни службеник за овјеравање узима у обзир природу и озбиљност неправилности и финансијског губитка, који је нанесен доприносима Заједнице.

Члан 32 Критеријуми за финансијске исправке

(1) Комисија може да изврши финансијске исправке тако што ће отказати цјелокупан или дио доприноса Заједнице за неки програм, у напријед наведеним случајевима из члана 30(2).

(2) Тамо гдје се утврде појединачни случајеви неправилности, Комисија узима у обзир системску природу неправилности да би утврдила да ли је потребно примијенити исправке паушалне стопе, материјалне исправке или исправке засноване на сумњи у налазе. У погледу компоненте руралног развоја, критеријуми за финансијске исправке утврђени су у финансијским споразумима или секторским споразумима.

(3) Када одлучује о количини исправки Комисија узима у обзир природу и озбиљност неправилности и/или обим финансијских посљедица, насталих као резултат недостатака или погрешака, које су утврђене у систему управљања и контроле датог програма.

Члан 33 Поступци за финансијске исправке

(1) Прије него што донесе одлуку о финансијској исправци Комисија обавјештава државног службеника за овјеравање о својим привременим закључцима и захтијева да он достави своје коментаре у року од два мјесеца.

Тамо гдје Комисија предложи финансијску исправку, на основу сумње или паушалне стопе, Кориснику се омогућава да утврди стварни обим неправилности путем прегледа дате документације. У договору са Комисијом, Корисник може да ограничи обим овог прегледа на одговарајућу пропорцију или узорак дате документације. Изузев у прописно утемељеним случајевима, вријеме дозвољено за овај преглед не прелази период од два мјесеца, након периода од два мјесеца из првог подстава.

(2) Комисија узима у обзир сваки доказ који достави Корисник у оквиру временског периода, наведеног у ставу 1.

(3) Комисија настоји да донесе одлуку о финансијској исправци у року од шест мјесеци од покретања поступка, утврђеног у ставу 1.

Члан 34 Повратсредстава

(1) Сваки повратсредстава у општи буџет Европске уније врши се прије рока плаћања, назначеног у налогу за повратак, који је израђен у складу са чланом 72 Уредбе о финансирању. Рок за плаћање је посљедњи дан другог мјесеца након издавања налога.

(2) Свако кашњење у повратусредстава резултује затезном каматом, која се обрачунава, почевши од рока плаћања, а завршава се на дан стварног плаћања. Стопа такве затезне камате износи један и по одсто изнад стопе коју примјењује Европска централна банка у својим главним операцијама за рефинансирање првог радног дана у мјесецу, у којем доспијева рок за плаћање.

Члан 35 Поновно коришћење доприноса Заједнице

(1) Средства из доприноса Заједнице, која су отказана због финансијске исправке, уплаћују се у буџет Заједнице, заједно са припадајућом каматом.

(2) Средства из доприноса, чије је коришћење отказано или која су повучена у складу са напријед наведеним чланом 31, не могу да буду поновно коришћена за радњу или радње које су биле предмет надокнаде или прилагођавања, нити у случајевима гдје су надокнаде или прилагођавања извршена због системских неправилности, за постојеће радње у оквиру свих или дијела приоритетних основица, у којима је системска неправилност настала.

Члан 36 Мониторинг у случају децентрализованог система управљања, одбори за мониторинг ИПА-е

(1) У случају децентрализованог система управљања Корисник, у року од шест мјесеци након ступања на снагу првог финансијског споразума, оснива одбор за мониторинг ИПА-е у договору са Комисијом, да би омогућио кохерентност и координацију у спровођењу ИПА компоненти.

(2) Одбору за мониторинг ИПА-е помажу секторски одбори за мониторинг, који су основани у оквиру компонената ИПА-е. Они су везани за програме или компоненте. Уколико је примјерено, могу да укључе представнике цивилног друштва. Детаљнија правила могу да буду садржана у финансијским споразумима или секторским споразумима.

(3) Одбор за мониторинг ИПА-е увјерава се у укупну дјелотворност, квалитет и кохерентност спровођења свих програма и радњи, усмјерених ка испуњењу циљева наведених у документима о вишегодишњем индикативном планирању и финансијским споразумима.

(a) Одбор за мониторинг ИПА-е може да предложи Комисији, националном координатору за ИПА-у и државном службенику за овјеравање, било коју активност да би омогућио кохерентност и координацију између програма и радњи које се спроводе у оквиру различитих компонената, као и било које корективне мјере које се односе на релевантне компоненте, а које су потребне да би се обезбиједило постизање глобалних циљева пружене помоћи, те како би се унаприједила њена свеукупна дјелотворност. Такође, може да предложи релевантном секторском одбору (одборима) за мониторинг одлуке о било којој корективној мјери да би створио услове за постизање циљева програма и унапређење дјелотворности помоћи, пружене у оквиру програма или дате компоненте (компонената) ИПА-е;

(b) Одбор за мониторинг ИПА-е усваја интерни пословник у складу са мандатом одбора за мониторинг који је утврдила Комисија, те у оквиру институционалног, правног и финансијског оквира Босне и Херцеговине;

(c) Уколико другачије није предвиђено мандатом одбора за мониторинг који је утврдила Комисија, примјењују се сљедеће одредбе:

aa) Одбор за мониторинг ИПА-е, поред својих чланова, представника Комисије, укључује у свој састав и националног координатора за ИПА-у, државног службеника за овјеравање, представнике оперативних структура и координатора за стратешка питања;

bb) Представник Комисије и национални координатор за ИПА-у заједно предсједавају састанцима одбора за мониторинг ИПА-е;

cc) Одбор за мониторинг ИПА-е састаје се најмање једном годишње. У међувремену, могуће је такође заказати тематске састанке.

Члан 37 Мониторинг у случајевима централизованог и заједничког система управљања

У случају централизованог и заједничког система управљања, Комисија може да предузме сваку активност, коју сматра неопходном за надзор релевантних програма. У случају заједничког начина управљања, ове активности могу да се изврше заједно са датом међународном организацијом (организацијама).

Члан 38 Годишњи и завршни извјештаји о спровођењу

(1) Оперативне структуре израђују годишњи секторски извјештај и завршни секторски извјештај о спровођењу програма за које су одговорни, у складу са поступцима дефинисаним за сваку компоненту ИПА-е у дијелу II Уредбе о спровођењу ИПА-е.

Годишњи секторски извјештаји о спровођењу покривају финансијску годину. Завршни секторски извјештаји о спровођењу покривају цијели период спровођења, и могу да обухвате посљедњи годишњи секторски извјештај.

(2) Извјештаји из става 1 шаљу се националном координатору за ИПА-у, државном службенику за овјеравање и Комисији, након што их прегледају секторски одбори за мониторинг.

(3) На основу извјештаја из става 1 национални координатор за ИПА-у шаље Комисији и државном службенику за овјеравање годишњи и завршни извјештај о пружању помоћи у оквиру Уредбе о ИПА-и, након што их прегледа одбор за мониторинг ИПА-е.

(4) Годишњи извјештај о спровођењу из става 3, који се шаље до 31. августа сваке године, а први пут 2008. године, обједињује различите годишње секторске извјештаје, који су објављени у оквиру различитих компонената, и обухватају информације о:

a) напретку оствареном у пружању помоћи Заједнице у вези са приоритетима, постављеним у документу о вишегодишњем индикативном планирању и различитим програмима;

b) финансијском пружању помоћи Заједнице.

(5) Завршни извјештај о спровођењу из става 3 покрива цијели период спровођења и може да обухвати посљедњи годишњи извјештај, поменут у ставу 4.

Члан 39 Затварање програма у оквиру децентрализованог система управљања

(1) Након што Комисија од Корисника прими захтјев за завршно плаћање, програм се сматра затвореним, чим се деси једна од сљедећих ситуација:

– плаћање преосталог коначног износа, што представља обавезу Комисије;

– издавање налога за поврат од стране Комисије;

– укидање већ додијељених буџетских средстава од стране Комисије.

(2) Затварање програма не доводи у питање право Комисије да изврши финансијску исправку у каснијој фази.

(3) Затварање програма не утиче на обавезе Корисника да настави са чувањем релевантних докумената.

(4) Као додатак напријед наведеним ставовима од 1 до 3, детаљнија правила о затварању програма могу да буду утврђена у финансијским споразумима или секторским споразумима.

Члан 40 Затварање програма у оквиру централизованог и заједничког управљања

(1) Програм је затворен када се затворе сви уговори и неповратне помоћи, које је програм финансирао.

(2) По пријему захтјева за плаћање, уговор или неповратна помоћ сматра се затвореним, чим се догоди једна од сљедећих ситуација:

– плаћање преосталог коначног износа, што је обавеза Комисије;

– издавање налога за поврат од стране Комисије након пријема захтјева за плаћање;

– укидање већ додијељених буџетских средстава од стране Комисије.

(3) Затварање уговора или неповратне помоћи не доводи у питање право Комисије да изврши финансијску исправку у каснијој фази.

(4) Као додатак напријед наведеним ставовима од 1 до 3, детаљнија правила о затварању програма могу да буду утврђена у финансијским споразумима или секторским споразумима.

ОДЈЕЉАК VI: ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 41 Консултације

(1) Сва питања, која се тичу извршавања или тумачења овог Оквирног споразума, предмет су консултација између водећих уговорних страна, а према потреби и измјене и допуне овог Оквирног споразума.

(2) У случају пропуста за извршење обавезе из овог Оквирног споразума, која није била предмет благовремено донесених корективних мјера, Комисија може да одгоди финансирање активности у оквиру ИПА-е, након консултација са Корисником.

(3) Корисник може, у цјелини или дјелимично, да одустане од спровођења активности у оквиру ИПА-е. Уговорне стране утврђују детаље наведеног одустајања размјеном писама.

Члан 42 Усаглашавање разлика, арбитража

(1) Разлике, које произилазе из тумачења, дјеловања и спровођења овог Оквирног споразума на сваком и свим нивоима учешћа, рјешаваће се споразумно путем консултација, предвиђених у члану 41.

(2) Уколико се пријатељским начином не постигне рјешење, свака од уговорних страна може да упути предмет на рјешавање путем арбитраже у складу с (опционим) правилима Сталног арбитражног суда за арбитражу за међународне организације и државе, која су на снази на дан овог Оквирног споразума.

(3) Језик који ће се користити у арбитражном поступку је енглески језик. Орган за именовање арбитара/арбитраже биће генерални секретар Сталног арбитражног суда, на основу писменог захтјева, који је поднијела било која уговорна страна. Одлука арбитра је обавезујућа за све стране, и против ње није могуће уложити жалбу.

Члан 43 Спорови са трећим странама

(1) Не доводећи у питање надлежност суда, који је у уговору означен као суд надлежан за спорове настале по том уговору између страна, Европска заједница на територији Босне и Херцеговине ужива имунитет од тужбе и правног поступка у

погледу било ког спора између Европске заједнице и/или Корисника и треће стране, или између трећих страна, а који се непосредно или посредно тиче пружања помоћи Заједнице Кориснику у оквиру овог Оквирног споразума, осим ако се Европска заједница, у неком посебном случају, изричито, не одрекне свог имунитета.

(2) У свим правним или управним поступцима пред судом, трибуналом или управном инстанцом у Босни и Херцеговини, Корисник брани свој имунитет и зазузима став који, на одговарајући начин, узима у обзир интересе Европске заједнице. По потреби, Корисник и Европска комисија настављају консултације о ставу који ће заузети.

Члан 44 Обавјештења

(1) Сва обавјештења у вези с овим Оквирним споразумом сачињавају се у писаној форми и на енглеском језику. Свако обавјештење мора да буде потписано и достављено као оригиналан документ или путем факса.

(2) Сва обавјештења у вези с овим Оквирним споразумом шаљу се у писаној форми на сљедеће адресе:

За Комисију:	За Корисника:
Европска комисија Генерални директорат за проширење	Дирекција за европске интеграције Босне и Херцеговине Трг БиХ 1
1049 Брисел	Сарајево
БЕЛГИЈА	БОСНА и ХЕРЦЕГОВИНА
Факс: +32 2 295 95 40	Факс: +387 33 296 473

Члан 45 Прилози

Прилози се сматрају саставним дијелом овог Оквирног споразума.

Члан 46 Ступање на снагу

Овај Оквирни споразум ступа на снагу на дан када уговорне стране, писменим путем, обавијесте једна другу да је Споразум одобрен у складу са постојећим интерним законодавством, или поступцима сваке од страна.

Члан 47 Измјене и допуне

Свака измјена и допуна, коју су договориле уговорне стране биће у писаној форми и чиниће саставни дио овог Споразума. Таква измјена и допуна ступа на снагу са датумом који одреде уговорне стране.

Члан 48 Престанак

(1) Овај Оквирни споразум биће на снази за неограничен временски период, уколико га уговорне стране не раскину писменим обавјештењем.

(2) У случају престанка овог Оквирног споразума, свака помоћ, која је још увијек у току извршења, спроводи се до њеног завршетка, у складу с овим Оквирним споразумом и сваким секторским споразумом и финансијским споразумом.

Члан 49 Језик

Овај Оквирни споразум сачињен је у два примјерка на енглеском језику.

Потписан, за и у име Босне и Херцеговине од стране	Потписан, за и у име Комисије од стране
др **Никола Шпирић**,	**Pierre Mirel**,
предсједавајући,	Директор,
Савјет министара Сарајево,	Главни директорат за проширење Брисел,

ПРИЛОГ А

Расподјела функција и заједничких одговорности на структуре, органе и тијела у складу са чланом 8 Оквирног споразума између Комисије и Босне и Херцеговине

Уводна напомена:

Ова листа показује главне функције и заједничке одговорности датих структура, органа и тијела. Не треба се сматрати коначном. Она допуњава темељни дио овог Оквирног споразума.

1) Надлежни службеник за акредитовање (ЦАО):

а) ЦАО-а именује Корисник. Он је високо позиционирани службеник у влади или државној управи Корисника.

b) ЦАО је одговоран за издавање, мониторинг и привремено обустављање или повлачење акредитације вишег државног службеника за овјеравање (НАО)

- и као руководилац националног фонда сноси свеукупну одговорност за финансијско управљање фондовима ЕУ у Босни и Херцеговини, и одговоран је за законитост и правилност главних трансакција;
- и у погледу способности НАО-а да испуни обавезе ради дјелотворног функционисања система за управљање и контролу у оквиру ИПА-е.

Акредитацијом НАО-а обухваћен је Национални фонд (НФ).

ЦАО пријављује Комисији акредитацију НАО-а и информише је о свакој промјени која се тиче акредитовања НАО-а. Ово обухвата пружање свих релевантних доказних информација, које захтијева Комисија.

с) Прије него што акредитује НАО-а, ЦАО се увјерава како су испуњени важећи захтјеви из члана 11 Правила о спровођењу ИПА-е. Ово обухвата потврђивање усклађености система за управљање и контролу, које је успоставио Корисник ради дјелотворних контрола у најмање три области из Прилога Уредбе о спровођењу ИПА-е (критеријуми за акредитацију). Овај прилог предвиђа сљедеће свеукупне захтјеве:

- Контролу окружења (оснивање и управљање организацијом и особљем) која се састоји од етичких и стандарда поштеног односа и професионализма, отклањања неправилности и извјештавања, планирања особља, запошљавања, обука и оцјењивања, укључујући управљање додјелом осјетљивих радних мјеста, осјетљивих функција и сукоба интереса, успостављања правног основа за тијела и појединце, формалног утврђивања одговорности, обавеза, преноса обавеза, те сваког релевантног потребног органа за све задатке и положаје у организацији);
- Планирање и управљање у ризичним ситуацијама који се састоје од утврђивања, процјене и управљања у ризичним ситуацијама, постављања циљева и расподјеле према циљевима, планирања процеса спровођења.
- Контролне активности (спровођење интервенција) које се састоје од поступака провјере, поступака за

надзор путем одговорног управљања задацима додијељеним подређенима, укључујући годишње изјаве о поузданости које дају ниже рангирани актери у оперативним структурама, правила за све врсте набавки и позива на достављање понуда, поступака који обухватају листе за провјеру сваког корака набавке и позива на достављање понуда, правила и поступака објављивања, поступака за плаћање, поступака за мониторинг алокација средстава за суфинансирање, буџетских поступака ради омогућавања доступности фондова, поступака за наставак дјелатности, рачуноводствених поступака, поступака за измирење, извјештавање о изузецима, између осталог о изузецима од уобичајених поступака, који су одобрени на одговарајућем нивоу, неодобрених изузетака и пропуста у контроли, гдје год да су уочени, поступака осигурања, поступака похрањивања, одвајања дужности и извјештавања о слабостима интерне контроле;

– Активности мониторинга (надзор над интервенцијама), које се састоји од интерне ревизије, те руковођења извјештајима о ревизији и препорукама, процјене;

– Обавјештавање (омогућити да сви актери добију информације неопходне за обављање својих задатака), које се састоји од редовних састанака координације између различитих тијела да би се размијениле информације о свим аспектима планирања и спровођења, те редовна извјештавања на свим одговарајућим нивоима о дјелотворности интерне контроле.

2) Национални координатор за ИПА-у (НИПАЦ):

а) НИПАЦ-а именује Корисник. Он је високо позиционирани службеник у влади или државној управи Корисника;

b) Он обезбјеђује свеукупну координацију помоћи у оквиру ИПА-е.

c) НИПАЦ омогућава партнерство између Комисије и Корисника и одржавање блиске сарадње између општег процеса приступања и употребе претприступне помоћи у оквиру ИПА-е. Сноси свеукупну одговорност за:

– кохерентност и координацију програма предвиђених у оквиру ИПА-е;

– годишње програмирање за компоненту о помоћи у транзицији и на изградњу институција на националном нивоу;

– координацију учешћа Корисника у одговарајућим прекограничним програмима заједно са државама чланицама и другим земљама корисницама, као и у програмима на међудржавном и међурегионалном нивоу или програмима сарадње региона, који имају излаз на море, у оквиру других инструмената Заједнице; НИПАЦ може да пренесе задатке, који се односе на ову координацију, координатору за прекограничну сарадњу.

d) НИПАЦ израђује те, након што их прегледа одбор за мониторинг ИПА-е, подноси Комисији годишње и завршне извјештаје о спровођењу ИПА-е, како је дефинисано у члану 38 овог Оквирног споразума, и у члану 61(3) Уредбе о спровођењу ИПА-е. Копију ових извјештаја шаље НАО-у.

3) Координатор за стратешка питања:

а) Координатора за стратешка питања именује Корисник како би омогућио координацију компоненте регионалног развоја и компоненте развоја људских потенцијала, које су у надлежности националног координатора за ИПА-у. Координатор за стратешка питања је субјекат у оквиру државне управе Корисника, који није непосредно укључен у спровођење датих компонената.

b) Координатор за стратешка питања:

– координира помоћ додијељену у оквиру компоненте регионалног развоја и компоненте развоја људских потенцијала;

– израђује стратешки кохерентни оквир дефинисан у члану 154 Уредбе о спровођењу ИПА-е;

– омогућава координацију између секторских стратегија и програма.

4) Државни службеник за овјеравање (НАО):

НАО-а именује Корисник. Он је високо позиционирани службеник у влади или државној управи Корисника.

НАО обавља сљедеће функције и има сљедеће одговорности:

а) Као руководилац националног фонда сноси свеукупну одговорност за финансијско управљање фондовима ЕУ у Босни и Херцеговини, и одговоран је за законитост и правилност главних трансакција. У погледу ових одговорности, НАО, посебно, обавља сљедеће задатке:

– гарантује правилност и законитост главних трансакција;

– израђује и доставља Комисији овјерене изјаве о трошковима и захтјеве за плаћање; сноси свеукупну одговорност за тачност захтјева за плаћање и пренос средстава оперативним структурама и/или крајњим корисницима;

– потврђује постојање и правилност елемената за суфинансирање;

– омогућава утврђивање и непосредно обавјештавање о свакој неправилности;

– врши финансијска прилагођавања, која се захтијевају у вези с откривеним неправилностима, у складу са чланом 50 Уредбе о спровођењу ИПА-е;

– има улогу лица за контакт за финансијске податке, који се размјењују између Комисије и Корисника.

b) одговоран је за дјелотворно функционисање система управљања и контроле у оквиру ИПА-е. У погледу ових одговорности НАО, посебно, обавља сљедеће задатке:

– одговоран је за издавање, мониторинг и привремену обуставу или повлачење акредитовања оперативних структура;

– омогућава постојање и дјелотворно функционисање система управљања помоћи у оквиру ИПА-е;

– омогућава да систем интерне контроле, који се односи на управљање фондовима, буде дјелотворан;

– извјештава о систему управљања и контроле;

– омогућава функционисање одговарајућих система за извјештавање и информисање;

– омогућава даљње праћење налаза из извјештаја о ревизији органа за ревизију, у складу са чланом 18 овог Оквирног споразума и чланом 30(1) Уредбе о спровођењу ИПА-е;

– без одлагања пријављује Комисији, уз копију пријаве ЦАО-у, сваку већу промјену, која се односи на систем управљања и контролу.

Како произилази из горенаведених одговорности под а) и б), НАО израђује годишњу изјаву о поузданости, како је дефинисано у члану 17 овог Оквирног споразума и у складу са ПРИЛОГОМ Б овог Споразума, што обухвата:

а) потврду дјелотворног функционисања система управљања и контроле;

b) потврду у погледу законитости и правилности главних трансакција;

c) информације о свакој промјени у системима и контролама, као и елементима који иду у прилог рачуноводственим подацима.

Уколико потврде, којима се доказује дјелотворно функционисање система управљања и контроле, те законитост и правилност главних трансакција напријед наведених под а) и б), нису доступне, државни службеник за овјеравање информише Комисију, а копију прослеђује ЦАО-у, о разлозима и могућим посљедицама, као и активностима предузетим ради исправљања ситуације и заштите интереса Заједнице.

5) Национални фонд (НФ):

а) Национални фонд је тијело смјештено у државном министарству Корисника и има централне буџетске надлежности, те дјелује као централни трезорски субјекат.

b) Национални фонд је задужен за послове финансијског управљања помоћи у оквиру ИПА-е, под одговорношћу НАО-а.

c) Национални фонд је посебно задужен за организацију банковних рачуна, тражење средстава од Комисије, одобравање преноса средстава од Комисије до оперативних структура, или до крајњих корисника и извјештавање Комисије о финансијским операцијама.

6) Оперативне структуре:

а) Оперативна структура оснива се за сваку компоненту или програм ИПА-е, а бави се управљањем и спровођењем помоћи у оквиру ИПА-е. Оперативна структура је тијело или скуп тијела у државној управи Корисника.

b) Оперативна структура одговорна је за управљање и спровођење релевантног програма или програма ИПА-е у складу са принципима поузданог финансијског управљања. Управо због овога, оперативна структура извршава одређени број обавеза које обухватају:

– израду годишњих и вишегодишњих програма;

– мониторинг спровођења програма и усмјеравање рада секторског одбора за мониторинг, како је дефинисано у члану 36(2) овог Оквирног споразума, и у члану 59 Уредбе о спровођењу ИПА-е, а посебно тако што обезбјеђује документе који су неопходни за мониторинг квалитета спровођења програма;

– израду годишњих секторских и завршних извјештаја о спровођењу, дефинисаних у члану 38(1) и (2) овог Оквирног споразума и у члану 61(1) Уредбе о спровођењу ИПА-е, те, након што их прегледа секторски одбор за мониторинг, подношење ових извјештаја Комисији, НИПАЦ-у и НАО-у;

– омогућавање да су радње изабране за финансирање и одобрене у складу са критеријумима и механизмима који се примјењују на програме, и да су усклађене са релевантним правилима Заједнице и националним правилима;

– успостављање поступака за чување свих докумената у вези с трошковима и ревизијом, а који су неопходни да би се обезбиједио одговарајући ток ревизије;

– уговарање тендерских поступака, поступака додјеле неповратне помоћи, склапање уговора, који из тог произилазе, те плаћање крајњем Кориснику и поврат средстава од крајњег Корисника;

– омогућавање да сва тијела. укључена у спровођење активности, задрже одвојене рачуноводствене системе, или одвојене системе за рачуноводствену кодификацију;

– омогућавање да НФ и НАО добију све неопходне податке о поступцима и провјерама, које су извршене у вези са трошковима;

– успостављање, одржавање и ажурирање система за извјештавање и информисање;

– вршење провјера да би се обезбиједило да су приказани трошкови, заиста, настали у складу са важећим правилима, да су производи или услуге испоручени у складу с одобреном одлуком, као и да је захтјев за плаћање Корисника ваљан; ове провјере на одговарајући начин покривају управне, финансијске, техничке и физичке аспекте оперативних радњи;

– омогућавање интерних контрола различитих конститутивних тијела;

– омогућавање извјештавања о неправилностима;

– омогућавање усклађености са захтјевима у погледу информисања и објављивања.

c) Руководиоци тијела, од којих се састоје оперативне структуре, јасно се постављају и одговорни су за задатке које им додијеле њихова релевантна тијела, у складу са чланом 8(3) овог Оквирног споразума и чланом 11(3) Уредбе о спровођењу ИПА-е.

7) Орган за ревизију:

а) Корисник поставља орган за ревизију и он је функционално независан од свих актере у систему управљања и контроле, и усклађен је са међународно прихваћеним стандардима ревизије.

b) Орган за ревизију одговоран је за провјеру дјелотворног и доброг функционисања система управљања и контроле;

c) Орган за ревизију, у оквиру надлежности свог руководиоца, обавља сљедеће функције и има сљедеће одговорности:

– У току сваке године, доноси и испуњава годишњи план рада ревизије, који обухвата ревизије усмјерене ка провјери:

– дјелотворног функционисања система управљања и контроле;

– поузданости рачуноводствених података, који су достављени Комисији.

Рад на ревизији обухвата ревизију одговарајућег узорка активности или трансакција и поступке испитивања.

Годишњи план рада ревизије подноси се НАО-у и Комисији прије почетка сваке дате године.

– извјештаји и мишљења подносе се како слиједи:

– годишњи извјештај о активностима ревизије слиједећи образац из ПРИЛОГА Ц овог Оквирног споразума и означавање средстава, која је користио орган за ревизију и кратак преглед свих недостатака, који су пронађени у систему управљања и контроле или у налазима трансакције из ревизија, извршених у складу са годишњим планом рада ревизије у току претходних 12 мјесеци, закључно са 30. септембром дате године. Годишњи извјештај о активностима ревизије упућује се Комисији, НАО-у и ЦАО-у до 31. децембра сваке године. Први такав извјештај покрива период од 1. јануара 2007. до 30. новембра 2007. године.

– годишње ревизорско мишљење слиједећи образац из ПРИЛОГА Д овог Оквирног споразума у погледу тога да ли системи управљања и контроле функционишу на начин који је дјелотворан и прилагођен захтјевима овог Оквирног споразума и Уредбе о спровођењу ИПА-е и/или било ког другог споразума између Комисије и Корисника. Ово мишљење упућује се Комисији, НАО-у и ЦАО-у. Покрива исти период и има исте рокове, као годишњи извјештај о активностима ревизије

– мишљење о било којој коначној изјави о трошковима које Комисији подноси НАО за затварање било ког програма или неког његовог дијела. По потреби, коначна изјава о трошковима може да обухвати захтјев за плаћање у форми обрачуна, који се подноси на годишњем основу. Предмет овог мишљења је законитост захтјева за завршно плаћање, тачност финансијских података, и, по потреби, уз њега се прилаже завршни извјештај о активностима ревизије. Оно слиједи образац из ПРИЛОГА Е овог Оквирног споразума. Шаље се Комисији и ЦАО-у у исто вријеме када и релевантна коначна изјава о трошковима, коју подноси НАО, или у року од најмање три мјесеца од подношења те коначне изјаве о трошковима.

– Даљњи посебни захтјеви, у погледу годишњег плана рада ревизије и/или извјештаја и мишљења поменутих у претходним тачкама, могу да се утврде секторским споразумима или споразумима о финансирању.

– У погледу метода рада ревизије, извјештаја и ревизорских мишљења, орган за ревизију мора да ради у складу са међународним стандардима о ревизији, посебно у погледу области процјене ризика, утемељености ревизорских налаза на материјалним доказима и вађења узорака. Тај метод може да буде допуњен даљњим смјерницама и дефиницијама које даје Комисија, посебно у погледу одговарајућег општег приступа издвајању узорака, нивоима поузданости и значајности.

ПРИЛОГ Б

Оквирном споразуму између Комисије и

Босне и Херцеговине

Изјава о поузданости[1]

вишег државног службеника за овјеравање Босне и Херцеговине[2]

Ја, (*име, презиме, назив позиције или функције*), државни службеник за овјеравање Босне и Херцеговине, овим путем Комисији подносим [изјаву о трошковима] [рачуне и изјаву о трошковима][3] инструмента за претприступну помоћ ИПА-е за Босну и Херцеговину за финансијску годину од 1. јануара 20--. до 31. децембра 20--. године.

Потврђујем да сам успоставио и надгледао дјеловање система за управљање и интерну контролу, који се односи на компоненту [од 1 до 5] ИПА-е (годишња изјава о управљању).

Потврђујем, а на основу сопственог расуђивања и информација које су ми на располагању, укључујући, између осталог, резултате рада интерне ревизије, да:

- је приказани трошак [и рачуни поднесени][3] Комисији у току финансијске године од 1. јануар 20--. до 31. децембра 20--. године, према свим мојим сазнањима, представља[ју][3] истинит, потпун, и тачан преглед трошкова и рачуна, који се односе на компоненту [1 to 5] ИПА-е за наведену финансијску годину;
- је систем управљања и контроле функционисао дјелотворно, да би се обезбиједили прихватљиви докази о законитости и правилности главних трансакција, укључујући, између осталог, привржености начелу доброг финансијског управљања;
- систем управљања и контроле примјењен за компоненту [1 до 5] није био [знатно][4] промијењен у поређењу с оним како је описано у тренутку подношења пријаве за преношење управљања (узимајући у обзир и промјене достављене Комисији претходних година);
- су поштовани сви релевантни уговорни документи, који су могли да имају материјални утицај на приказане трошкове [и поднесене рачуне][3] у току референтног периода, у случају непоштовања. Неусклађеност са правилима

[1] по компоненти
[2] на основу члана 27 Уредбе о спровођењу ИПА-е
[3] изабрати опцију за компоненту бр. 5
[4] уколико је потребно

Заједнице није била толика да би то могло да има материјалне посљедице на приказани трошак [и поднесене рачуне]3 у случају њихове неусклађености са правилима Заједнице.

Потврђујем да сам, тамо гдје је било потребно, предузео одговарајуће активности, које су у складу с извјештајима и мишљењима органа за ревизију, издатим у складу са чланом 29 Правила о спровођењу ИПА-е.

[Ово увјерење је, међутим, предмет сљедећих резервација, *<такође описати корективне мјере>:*

- …
- …].

Исто тако потврђујем да нисам упознат са било којим питањима, која нису објављена, а која могу да угрозе финансијски интерес Заједнице.

(Мјесто и датум издавања

_____

потпис
Име и званична функција државног службеника за овјеравање)

ПРИЛОГ Ц

Оквирном споразуму између Комисије и

Босне и Херцеговине

Годишњи извјештај о спроведеној ревизији[1]

органа за ревизију Босне и Херцеговине[2]

Упућен:

- Европској комисији, генералном директорату ...
- Надлежном службенику за акредитовање (ЦАО) и Босне и Херцеговине;
- (копија)[3]е

1. Увод

- Навести компоненту/програм ИПА-е, обухваћен овим извјештајем
- Навести тијела укључена у припрему извјештаја, укључујући и сам орган за ревизију
- Описати кораке предузете у припеми извјештаја
- Навести дјелокруг ревизије (укључујући трошкове приказане Комисији за дату годину, који се односе на релевантне активности)
- Навести период обухваћен овим годишњим извјештајем о спроведеној ревизији *(претходних 12 мјесеци, закључно са 30. септембром 20--. године)*

2. САЖЕТАК НАЛАЗА РЕВИЗИЈЕ

- Описати природу и обим налаза произашлих из системског и доказног испитивања података. (Извршити категоризацију ових налаза, узимајући у обзир величину њиховог значаја - "велики"," средњи" и "мали". Списак ових налаза дат је у прилогу овом извјештају.) Навести оне грешке које се по природи сматрају системским, и извршити процјену вјероватноће могуће накнадне квалификације у погледу тих грешака. Описати и количински изразитии све откривене неправилности.

3. ПРОМЈЕНЕ У СИСТЕМИМА УПРАВЉАЊА И КОНТРОЛЕ

- Назначити све битне промјене у системима управљања и контроле у поређењу с оним како је описано у тренутку подношења пријаве за повјеравање управљања (децентрализовано управљање) и од посљедњег годишњег извјештаја о спроведеној ревизији.

---

[1] по компоненти
[2] на основу члана 29(2)(б) Уредбе о спровођењу ИПА-е
[3] потребно изабрати опцију

- Потврдити да ли је НАО предложио наведене промјене у складу са Прилогом 4) б) овог Оквирног споразума.

4. ИЗМЈЕНЕ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА РЕВИЗИЈЕ

- Навести све измјене, које су унијете у годишњи план рада ревизије, или су предложене уз објашњења и разлоге.
- Узимајући у обзир горенаведене измјене, као одговор описати усвојени приступ ревизије. Укратко описати посљедице измјена и одступања, укључујући и навођење основа за избор било које додатне ревизије у оквиру ревидираног годишњег плана рада ревизије.

5. РЕВИЗИЈЕ СИСТЕМА

- Навести тијела која су, у сврху овог извјештаја, спровела провјеру система, укључујући и сам орган за ревизију.
- Приложити збирну листу спроведених ревизија; навести количину материјалних доказа и нивое поузданости (%), по потреби, те датум када је извјештај о ревизији достављен Комисији.
- Описати основ за избор начина ревизије у погледу годишњег плана рада ревизије.
- Описати главне налазе и закључке изведене из рада ревизије за системе контроле и управљања, укључујући и адекватност тока ревизије и усклађеност са захтјевима и политикама Заједнице.
- Навести све финансијске утицаје налаза.
- Пружити информације о даљњем праћењу налаза ревизије и то посебно, ако се примјењују или препоручују неке корективне и превентивне мјере.

6. РЕВИЗИЈЕ УЗОРКА АКТИВНОСТИ

- Навести тијела која су спровела самосталну провјеру ради овог извјештаја, укључујући и сам орган за ревизију.
- Приложити збирну листу, наводећи број спроведених ревизија, прикупљену количину материјалних доказа и ниво поузданости (%), и износ провјерених трошкова, рашчлањених по компонентама, приоритене основице програма и/или мјеру по потреби, наводећи разлику између статистичких узорака и узорака заснованих на анализи ризика (по потреби). Навести постотак провјерених трошкова у односу на укупни прихватљиви трошак приказан Комисији (за тражени период и збирно).
- Описати основ за избор испитаних активности.
- Описати главне резултате доказног испитивања података, са посебним нагласком на укупну стопу финансијских грешака у односу на укупни, ревизијом прегледани, трошак произашао из узорка.
- Дати информације о даљњем праћењу грешака код примјене финансијских прилагођавања и/или било којег плана корективних мјера.
- Навести све произашле финансијске исправке.

7. КООРДИНАЦИЈА ИЗМЕЂУ ТИЈЕЛА ЗА РЕВИЗИЈУ И ВРШЕЊЕ НАДЗОРА ОРГАНА ЗА РЕВИЗИЈУ

- Описати процедуре координације између различитих националних тијела за ревизију и самог органа за ревизију (уколико постоје).
- Описати процедуре надзора, које примјењује орган за ревизију на друга тијела за ревизију (уколико постоје).

8. НАСТАВАК РЕВИЗИЈА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ГОДИНА

- По потреби пружити информације о наставку препорука ревизије и резултата ревизије за активности из претходних година.

9. РЕСУРСИ КОЈЕ ЈЕ КОРИСТИО ОРГАН ЗА РЕВИЗИЈУ

- Описати ресурсе који су коришћени како би се израдио овај годишњи извјештај о спроведеној ревизији.

ПРИЛОГ: Годишњи план рада за референтну годину (*претходних 12 мјесеци, закључно са 30. септембром 20--. године)*

[Листа налаза која се односи на тачку 2 овог текста]

[Листа измјена која се односи на тачку 4 овог текста]

[Збирна листа која се односи на тачку 5 овог текста у складу са приложеним обрасцем]

[Збирна листа која се односи на тачку 6 овог текста у складу са приложеним обрасцем]

Збирна листа која се односи на тачку 5.] **ЗА СИСТЕМСКЕ РЕВИЗИЈЕ**

Датум спровођења системске ревизије	Програм /систем обухваћен ревизијом	Субјекат ревизије	Приказани трошак у предметној години	Укупни приказани трошак	Основ за избор програма

[Збирна листа која се односи на тачку 6.] ЗА ПРИКАЗАНИ ТРОШАК И УЗОРАК РЕВИЗИЈЕ

Фонд	Евиденциони број (ЦЦИ бр.)	Програм	Приказани трошак у предметној години	Приказани трошак у предметној години за који је извршена ревизија путем случајног узорка		Износ и постотак (учесталост грешака) трошкови у случајном узорку (3)		Други трошкови прегледани ревизијом (4)	Износ нерегуларних трошкова у другом узорку трошкова	Укупан приказани трошак	Укупни трошак за који је извршена ревизија збирно, као проценат укупног трошка, који је приказан	Ниво значајности (%)	Ниво поузданости (%)
				1.	2.	Износ	%	1.					

1. Износ трошкова, који су прегледани ревизијом.
2. Проценат трошкова, који су прегледани ревизијом, у односу на трошкове приказане Комисији за предметну годину.
3. Тамо гдје случајни узорак обухвата више од једног фонда или програма, подаци се дају за цијели узорак.
4. Трошак из комплементарног узорка и трошак из случајног узорка, који није у предметној години.

Прилог Ц – Годишњи извјештај о спроведеној ревизији

ПРИЛОГ Д

Оквирном споразуму између Комисије и

Босне и Херцеговине[1]

Годишње ревизорско мишљење

органа за ревизију Босне и Херцеговине[2]
о системима управљања и контроле

Упућено:

- Европској комисији, генералном директорату ...
- Надлежном службенику за акредитовање (ЦАО) Босне и Херцеговине и;
- (копија)[3] државном службенику за овјеравање (НАО) Босне и Херцеговине.

Увод:

Ја, (*име, презиме, назив позиције или функције*), руководилац органа за ревизију Босне и Херцеговине, (назив овлашћеног органа за ревизију), прегледао сам функционисање система управљања и контроле за активности у оквиру компоненте [1 до 5] инструмента за претприступну помоћ (ИПА) за период од претходних 12 мјесеци, завршно са (датум), како је представљено описом, послатим Комисији (датум) у тренутку подношење пријаве за пренос управљања, узимајући у обзир измјене достављене Комисији за претходне године (датум достављања), заједно с измјенама утврђеним у годишњем извјештају о спроведеној ревизији, попратном документу овог мишљења.
Циљ овог испитивања је издавање мишљења о усклађености система управљања и контроле с Оквирним споразумом и/или било којим другим споразумима између Комисије и Босне и Херцеговине у оквиру ИПА-е, те о томе да ли су ови системи и системи управљања и контроле - успостављени да доприносу стварању поузданих [изјава о трошковима] [рачуни и изјава о трошковима][4] поднесени Комисији, те стога помажу да се, између осталог, створе услови за законитост и правилност трансакција, које иду у прилог тим изјавама - функционисали дјелотворно.

Појединачне одговорности НАО-а и ревизора:

НАО је, између осталог, одговоран за припрему и правилно представљане Изјаве о поузданости, а у складу са чланом 2 Уредбе о спровођењу ИПА-е (ИПА ИР). Ова одговорност обухвата давање исказа по питању истинитости, тачности и

[1] по компоненти
[2] на основу члана 29(2)(б) Уредбе о спровођењу ИПА-е
[3] изабрати опцију
[4] изабрати опцију у зависности од компоненте

исправности приказаног трошка [и поднесених рачуна]3 Комисији, као и то да ли дјелотворно функционисање система управљања и контроле, у оквиру ИПА-е, нуди прихватљиве доказе по питању законитости и правилности главних трансакција, наведених у Изјави.

Изјава НАО-а треба да се заснива на свим подацима, који су му на располагању. Ово обухвата и рад интерне службе за ревизију.

Моја одговорност, у оквиру овог извештаја – у складу са чланом 29(2)(б) друга алинеја Уредбе о спровођењу ИПА-е – јесте да **изнесем мишљење** о дјелотворном функционисању система управљања и контроле за активности у оквиру ИПА-е компоненте [1 до 5] у току претходног 12-мјесечног периода, завршно са (датум) по свим важним тачкама.
Наше ревизије су организоване, имајући у виду овај циљ (као и то да се прибави мишљење о приказаним трошковима [и годишњи рачуни Компоненте 5][5] и завршни тужбени захтјеви. Припремамо општи план рада за ревизију, да бисмо испунили своје дужности из оквира члана 29 Уредбе о спровођењу ИПА-е. Нисмо планирали, нити спровели ревизије, да бисмо дали опште мишљење о утемељености Изјаве о поузданости државног службеника за овјеравање (НАО), као такве. Међутим, износимо своје закључке у погледу тога да ли су резулати спроведене ревизије дали повода за било које основане сумње у вези с Изјавом о поузданости. Посебно смо оцијенили досљедност наших налаза ревизије у погледу присуства или одсуства уздржаности НАО-а, у вези с Изјавом о поузданости. Ревизију смо спровели у складу са међународним ревизорским стандардима. Ови сандарди, између осталог, захтијевају поштовање моралних принципа, те да ревизију планирамо и спроводимо да бисмо добили прихватљив доказ, на коме заснивамо своје мишљење.

Вјерујем да спроведена активност даје чврст основ за наше мишљење.

Дјелокруг провјера:

Задаци ревизије су спроведени, у складу са годишњим планом рада ревизије, за ову компоненту, као и за дати период од 12 мјесеци, а извјештај о њима дат је у годишњем извјештају о раду за период до ...(датум).

У оквиру наше системске ревизије, а на основу тестирања, спроведено је и испитивање концепције и функционисања система управљања и контроле, коју је изабрао корисник како би дјелотворно управљао у оним ризичним ситуацијама, које угрожавају израду поузданих [изјава о трошковима] [рачуна и изјава о трошковима], 3 који се подносе Комисији.

Навести сва ограничења у погледу дјелокруга провјере:

- Објаснити сва ограничења

Мишљење ревизора:

[5] Изабрати опцију за компоненту 5

[Опција 1 –позитивно мишљење

На основу напријед неведеног испитивања, моје мишљење је да су за период од 1. октобра 20--. до 30. септембра 20--.+1) системи управљања и контроле за компоненту [1 до 5] успостављени да допринесу изради поузданих [изјава о трошковима] [рачуна и изјава о трошковима],3 који се подносе Комисији, те стога помажу да се, између осталог, створе услови за законитост и правилност трансакција, које иду у прилог тим изјавама, функционисали дјелотворно, те да су, када је у питању њихова концепција и функционисање по свим важним тачкама, усклађени са свим релевантним захтјевима из Оквирног споразума о ИПА-и и/или са било којим другим споразумима између Комисије и Босне и Херцеговине у оквиру ИПА-е. Не износећи мишљење о општој исправности Изјаве о поузданости, закључујем да Изјава о поузданости, коју је издао НАО, не садржи приказе, који у погледу значаја нису у складу са нашим налазима ревизије, и који би, због тога, могли да изазову сумњу да је Изјава о поузданости сачињена у складу са важећим законодавством.

Ревизије су спроведене између DD/MM/20YY и DD/MM/20YY. Извјештај о мојим налазима достављен је истог дана када и ово мишљење.

(Мјесто и датум издавања

_____

потпис
Име и званична функција руководиоца овлашћеног органа за ревизију)]

[Опција 2 –мишљење са резервом[6]

На основу напријед наведеног испитивања, моје мишљење је да су за период од 1. октобра 20--. до 30. септембра 20--.+1) системи управљања и контроле за компоненту [1 до 5] успостављени да допринесу изради поузданих [изјава о трошковима] [рачуна и изјава о трошковима],3 који се подносе Комисији, те стога помажу да се, између осталог, створе услови за законитост и правилност трансакција, које иду у прилог тим изјавама, функционисали дјелотворно, те да су, када је у питању њихова концепција и дјеловање, усклађени по свим важним тачкама, и са свим релевантним захтјевима Оквирног споразума о ИПА-и и/или са било којим другим споразумима између Комисије и (држава) у оквиру ИПА-е, осим у сљедећим случајевима:

- Навести и објаснити квалификације (да ли због неслагања са НАО-ом или ограниченог дјелокруга); посебно истаћи тијела на која се то односи;
- Навести да ли су квалификације периодичне/системске природе или једнократне.

[6] примјењује се у случају несугласица са НАО-ом или ограничења дјелокруга

Као посљедица тога [Босна и Херцеговина] [орган] [други учесник(ци)] није испунила захтјеве из Оквирног споразума о ИПА-и и/или било којег другог споразума између Комисије и Босне и Херцеговине у оквиру ИПА-е.

Процјењујем да **утицај** квалификације(а) износи … евро [%] тоталног приказаног трошка, што одговара … евро [%] јавног доприноса. Дио доприноса Заједнице, који је оштећен, стога, износи.... Не износећи мишљење о општој поузданости Изјаве о поузданости у цјелини, закључујем да Изјава о поузданости, коју је издао НАО, садржи приказе, који, у погледу материјалних доказа, нису у складу са нашим налазима ревизије, те који би, због тога, могли да изазову сумњу да је Изјава о поузданости сачињена у складу са важећим законодавством у овој области. Ова/Ове резерва(е) и неусклађеност(и) је/су: описати резерве

Ревизије су спроведене између DD/MM/20YY и DD/MM/20YY. Извјештај о мојим налазима достављен је истог дана када и ово мишљење.

(Мјесто и датум издавања

_____

потпис
Име и званична функција руководиоца овлашћеног органа за ревизију)]

[Опција 3 –негативно мишљење

На основу напријед неведеног испитивања, моје мишљење је да за период од 1. октобра 20--. до 30. септембра 20--.+1) системи управљања и контроле за компоненту [1 до 5] успостављени да допринесу изради поузданих [изјава о трошковима] [рачуна и изјава о трошковима],3 који се подносе Комисији, те стога помажу да се, између осталог, створе услови за законитост и правилност трансакција, које иду у прилог тим изјавама, нису функционисали дјелотворно, те да, када је у питању њихова концепција и функционисање, у великој мјери нису били усклађени са важећим захтјевима Оквирног споразума о ИПА-и и/или са било којим другим споразумима између Комисије и Босне и Херцеговине у оквиру ИПА-е.

Ово негативно мишљење заснива се на сљедећем запажању(има):

- Описати околности које су проузроковале ове резерве - заједно са посљедицама знатне неусклађености са правилима Заједнице – те посебно навести тијела на која се то односи, уколико постоје.

Због посљедица, које имају питања описана у претходном ставу [Босна и Херцеговина] [орган] [други учесник(ци)] **није** испунила захтјеве из Оквирног споразума о ИПА-и и/или било којег другог споразума између Комисије и Босне и Херцеговине у оквиру ИПА-е.

Ревизије су спроведене између DD/MM/20YY и DD/MM/20YY. Извјештај о мојим налазима достављен је истог дана када и ово мишљење.

(Мјесто и датум издавања

потпис
Име и званична функција руководиоца овлашћеног органа за ревизију)]

[Опција 4 –Суздржаност од мишљења

Због важности питања, описаних у претходном ставу, **ја не износим мишљење** о дјелотворности система управљања и контроле за компоненту [1 до 5], за период од 1. октобра 20--. до 30. септембра 20--.+1 и њиховој усклађености с Оквирним споразумом о ИПА-и и/или са било којим другим споразумима између Комисије и (држава) у оквиру ИПА-е. Не износећи мишљење о општој утемељености Изјаве о поузданости у цјелини, закључујем да Изјава о поузданости, коју је издао НАО, садржи приказ/е, који, у погледу значаја, нису у складу са нашим налазима ревизије, и које би, због тога, могле да изазову сумњу да је Изјава о поузданости сачињена у складу са важећим законодавством у овој области. Ова/Ове резерва(е) и неусклађеност(и) је/су: <описати резерве>

(Мјесто и датум издавања

потпис
Име и званична функција руководиоца овлашћеног органа за ревизију)]

ПРИЛОГ Е

Оквирном споразуму између Комисије и

Босне и Херцеговине[1]

органа за ревизију Босне и Херцеговине[2]

о коначној изјави о трошковима [програма у вези са: …]

[рачунима и изјавом о трошковима компоненте 5][3]

[дио … програма у вези са: …]

[засновано на завршном извјештају о спроведеној ревизији][4]

Упућено:

- Европској комисији, генералном директорату ...
- Надлежном службенику за акредитовање (ЦАО) Босне и Херцеговине и

1. Увод

Ја, (*име, презиме, назив позиције или функције*), руководилац органа за ревизију Босне и Херцеговине (назив овлашћеног органа за ревизију), прегледао сам резултате рада ревизије, спроведене за програм (навести програм – назив, компонента, период, евиденциони број (ЦЦИ)) према или у оквиру одговорности органа за ревизију, а у складу са планом рада ревизије [извршио сам и додатне прегледе тамо гдје сам то сматрао неопходним].

2. Појединачне одговорности државног службеника за овјеравање (НАО) и ревизора

У складу са чланом 25 Уредбе о спровођењу ИПА-е (ИПА ИР), припрема и правично представљање изјава о трошковима, који се достављају Комисији, те омогућавање законитости и правилности трансакција, које иду у прилог тим изјавама, одговорност је НАО-а.

[Ова одговорност обухвата: успостављање, спровођење и одржавање интерне контроле, неопходне за припрему и правилно представљање годишњих рачуна, који нису у већој мјери погрешно приказани, било због преваре или грешке; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених смјерница; те сачињавање рачуноводствених процјена у складу с околностима]3.

Моја одговорност, у оквиру овог извештаја – у складу са чланом 29(2)(б) трећом алинејом Уредбе о спровођењу ИПА-е – јесте да изнесем мишљење [о поузданости коначне изјаве о трошковима] [о поузданости изјаве о трошковима и годишњим рачунима] [и о важењу коначног захтјева за плаћање], коју подноси НАО. Ревизију сам спровео у складу са међународним ревизорским стандардима.

---

[1] по компоненти
[2] на основу члана 29(2)(б) Уредбе о спровођењу ИПА-е
[3] изабрати опцију за компоненту бр. 5
[4] уколико је потребно, у сваком случају, који се не примјењује на компоненту 5

Ти стандарди прописују да планирам и спроводим ревизију да бих добио прихватљив доказ о томе да ли је [су] изјава о трошковима [и годишњи рачуни]3 [и захтјев за плаћање преосталог коначног износа доприноса Заједнице у програму] у већој мјери погрешно приказана [и дјелотворност интерних поступака контроле].3

Цјелокупни план рада ревизије организујемо да бисмо испунили своју одговорност из оквира члана 29 ИПА ИР. Ревизије су се односиле на [испитивање, а на основу тестирања, доказа за износе и објављивање коначних изјава о трошковима и захтјев за плаћање преосталог коначног износа доприноса Заједнице у програму] [испитивање, а на основу тестирања, доказа уз податке из годишњих рачуна, испитивање поступака и одговарајућих узорака трансакција, како би се добио доказ ревизије о износима и објављивање (повјерљивих) података у изјави о трошковима и годишњим рачунима] 3. [Ревизије су обухватиле усклађеност плаћања са правилима Заједнице само у погледу способности акредитованих административних структура да омогуће да се ова усклађеност провјери прије извршавања плаћања].[5]

Вјерујем да ревизије, које сам спровео, дају објективан основ за моје мишљење.

3. Дјелокруг испитивања

Испитивање сам спровео у складу са чланом 29(2)(б) Уредбе о спровођењу ИПА-е (ИПА ИР).

<Обим наших испитивања није био усмјерен на формирање мишљења о законитости и правилности главних трансакција у коначној изјави о трошковима, која се подноси Комисији.>[6]<Није било никаквих ограничења у погледу обима испитивања.>5

Дјелокруг рада, надаље су ограничавали сљедећи фактори:

(а) …
(б) …
(ц)..., итд.

(*Навести сва ограничења у погледу обима провјере, на примјер, неке системске проблеме, слабости у систему управљања и контроле, недостатак доказне документације, случајеве у судском поступку, итд., те процијенити износ трошкова и дио доприноса Заједнице на који је то утицало. Уколико орган за ревизију не сматра да та ограничења имају утицај на коначни приказани трошак, то треба да буде наведено.)*

4. Грешке и неправилности

[Учесталост грешака и нерегуларни случајеви, пронађени у спроведеној ревизији, нису толики да би онемогућили давање позитивног мишљења, узимајући у обзир да их је НАО ријешио на правилан начин, као и временски оквир (тренд) њиховог појављивања.]

Или

[5] опционо за компоненту 5
[6] изабрати опцију
Прилог Е – Ревизорско мишљење

[Учесталост грешака и нерегуларности, пронађених у спроведеној ревизији и начин на који их је НАО ријешио, толики су да онемогућавају давање позитивног мишљења.] Списак ових случајева налази се у коначном извјештају о спроведеној ревизији, тако што се наводи њихов могући системски карактер и опсег проблема.]

5. Мишљење ревизора о коначној изјави о трошковима

[Опција 1 – позитивно мишљење

(Уколико није било ограничења у погледу дјелокруга испитивања, а учесталост грешака и нерегуларних случајева, као и начин на који их је НАО ријешио не спречавају позитивно мишљење.)

[На основу горенаведеног испитивања, које је обухватило ревизију, спроведену у складу са чланом 29 (2)(б) Уредбе о спровођењу ИПА-е [као и додатним активностима које сам спровео], моје мишљење је да су рачуни, поднесени Комисији за активности у оквиру ИПА компоненте [1 до 5], за период од (датум) до (датум) (а посебно изјава о трошковима) **представљени правилно, по свим битним тачкама** <, обухватајући и оне које се односе на законитост и правилност главних трансакција >[7] [те да су поступци интерне контроле спроведени правилно]3.].

Или

[На основу напријед наведеног испитивања, које је обухватило ревизије, спроведене у складу са чланом 29(2)(б) Уредбе о спровођењу ИПА-е [као и додатним активностима које сам спровео], моје мишљење је да је коначна изјава о трошковима **представљена правилно по свим битним тачкама** <, обухватајући и оне које се односе на законитост и правилност главних трансакција >7 – исплате у оквиру оперативног програма са назнаком :... ИПА компонента [1 до 5], за период од (датум) до (датум), и налог за плаћање преосталог коначног износа доприноса Заједнице овом програму је важећи,]

Моје ревизије су спроведене између DD/MM/20YY и DD/MM/20YY.

(Мјесто и датум издавања

_____

_____

потпис

Име и званична функција руководиоца овлашћеног органа за ревизију)]

[Опција 2 –мишљење са резервом

(Уколико постоје ограничења у погледу дјелокруга испитивања и/или учестале грешке и нерегуларни случајеви, а начин на који их је НАО ријешио тражи мишљење са резервом, али нема основа за негативно мишљење о свим датим трошковима.)

[7] уврстити опционо за компоненте гдје је примјењиво (види фусноту бр. 6)

[На основу напријед наведеног испитивања, које је обухватило ревизије, спроведене у складу са чланом 29(2)(б) Уредбе о спровођењу ИПА-е [као и додатним активностима које сам спровео], моје мишљење је да су рачуни поднесени Комисији за активности у оквиру ИПА компоненте [1 до 5], за период од (датум) до (датум) представљени правилно, по свим битним тачкама <, обухватајући и оне које се односе на законитост и правилност главних трансакција >7 [те да су поступци интерне контроле спроведени правилно]3- , **осим** у погледу:

(a) ...
(b) …
(c)..., итд.

(Навести квалификације, посебно релевантна тијела и објаснити, на примјер, да ли су оне периодичне/системске природе или једностране.)

Процјењујем да утицај квалификације (a) износи … евра [%] тоталног приказаног трошка, [што одговара … евра [%[јавног доприноса]. Дио доприноса Заједнице, који је оштећен, због тога, износи ....].

Или

[На основу напријед наведеног испитивања, спроведеног у склопу ревизије, извршене у складу са чланом 29 (2)(б) Уредбе о спровођењу ИПА-е [као и додатним активностима које сам провео], моје мишљење је да је коначна изјава о трошковима представљена правилно по свим битним тачкама <, обухватајући и оне које се односе на законитост и правилност главних трансакција >7 – исплате у оквиру оперативног програма са назнаком :... ИПА компонента [1 до 5], за период од (датум) до (датум), и налог за плаћање преосталог коначног износа доприноса Заједнице овом програму је важећи, осим у погледу питања наведених у тачки 3 ове изјаве и/или у погледу примједаба у тачки 4, у вези с учесталошћу грешака и нерегуларних случајева и начина на који их је НАО ријешио.

Процјењујем да дата квалификациј(е) покрива износ од … евра [%] укупног приказаног трошка, [што одговара … евра [%] јавног доприноса]. Дио доприноса Заједнице, који је оштећен, због тога, износи ....].

Моје ревизије су спроведене између DD/MM/20YY и DD/MM/20YY.

(Мјесто и датум издавања

_____

потпис
Име и званична функција руководиоца овлашћеног органа за ревизију)]

[Опција 3 – негативно мишљење

(Уколико су природа и учесталост грешака и нерегуларних случајева, те начин на који их је НАО рјешавао, толико присутни да се квалификација сматра недовољном да открије нетачност коначне изјаве о трошковима у цјелини.)

[На основу напријед наведеног испитивања у склопу ревизије спроведене у складу са чланом 29 (2)(б) Уредбе о спровођењу ИПА-е [као и са додатним активностима које сам спровео], те посебно у погледу природе и учесталости грешака и нерегуларних случајева и чињенице да их НАО није ријешио на правилан начин, како је наведено у тачки 4, моје мишљење је да рачуни поднесени Комисији за активности у оквиру ИПА компоненте [1 до 5], за период од (датум) до (датум) нису прдстављени правилно, по свим битним тачкама [те да поступци интерне контроле нису спроведени правилно]3.]

Или

[На основу напријед наведеног испитивања спроведеног у склопу ревизије, извршене у складу са чланом 29 (2)(б) Уредбе о спровођењу ИПА-е [као и додатним активностима које сам спровео], моје мишљење је да коначна изјава о трошковима не приказује правилно, ни по једној битној тачки <, обухватајући и оне које се односе на законитост и правилност главних трансакција >7 – исплате у оквиру оперативног програма са назнаком :... ИПА компонента [1 до 5], за период од (датум) до (датум), те да захтјев за плаћање преосталог коначног износа доприноса Заједнице овом програму није важећи.]

Моје ревизије су спроведене између DD/MM/20YY и DD/MM/20YY.

(Мјесто и датум издавања

потпис
Име и званична функција руководиоца овлашћеног органа за ревизију)]

[Опција 4 – Суздржаност од мишљења

(Уколико постоје таква знатна ограничења у погледу дјелокруга испитивања да се не може извести закључак о законитости и правилности коначне изјаве о трошковима, без пажљивог даљњег рада.)

[На основу напријед наведеног испитивања, спроведеног у склопу ревизије, извршене у складу са чланом 29(2)(б) Уредбе о спровођењу ИПА-е [као и са додатним активностима, које сам спровео], и то посебно у вези са питањима наведеним у тачки 3, **нисам у могућности да дам** мишљење.

(Мјесто и датум издавања

потпис
Име и званична функција руководиоца овлашћеног органа за ревизију)

- копија државном службенику за овјеравање (НАО) Босне и Херцеговине.][6]

Члан 3.

Ова Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ", на српском, хрватском и босанском језику и ступа на снагу даном објављивања.

Број 01-011-1672-1/08
9. јула 2008. године
Сарајево

Предсједавајући
др. **Харис Силајџић**, с. р.

Na osnovu člana V. 3. d) Ustava Bosne i Hercegovine i saglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (Odluka PS BiH, broj 213/08 od 17. juna 2008. godine), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 19. hitnoj sjednici, održanoj 9. jula 2008. godine, donijelo je

ODLUKU

O RATIFIKACIJI OKVIRNOG SPORAZUMA IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I KOMISIJE EVROPSKIH ZAJEDNICA O PRAVILIMA SARADNJE KOJA SE ODNOSI NA FINANSIJSKU POMOĆ EZ-a BOSNI I HERCEGOVINI U OKVIRU IMPLEMENTACIJE POMOĆI PUTEM INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI (IPA)

Član 1.

Ratifikuje se Okvirni sporazum, između Bosne i Hercegovine i Komisije Evropskih zajednica o pravilima saradnje koja se odnosi na finansijsku pomoć EZ-a Bosni i Hercegovini u okviru implementacije pomoći putem instrumenta pretpristupne pomoći (IPA), potpisan u Sarajevu 20. februara 2008. godine na engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Okvirnog sporazuma u prijevodu glasi:

OKVIRNI SPORAZUM

IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I KOMISIJE EVROPSKIH ZAJEDNICA O PRAVILIMA SURADNJE KOJA SE ODNOSI NA FINANSIJSKU POMOĆ EZ BOSNI I HERCEGOVINI U OKVIRU PRUŽANJA POMOĆI PUTEM INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI (IPA)

Komisija Evropskih zajednica, u daljnjem tekstu "**Komisija**", djelujući za Evropsku zajednicu i u ime Evropske zajednice, u daljnjem tekstu "Zajednica"

s jedne strane,

i

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, u daljnjem tekstu "**Korisnik**"

i zajednički nazvane "**Ugovorne strane**"

budući da:

(1) je 1. augusta 2006. godine Vijeće Evropske unije usvojilo Uredbu (EZ) br. 1085/2006. od 17. jula 2006. godine[1] kojom se uspostavlja instrument pretpristupne pomoći (u daljnjem tekstu "Okvirna uredba o IPA-i"). S učinkom od 1. januara 2007. godine, ovaj novi instrument predstavlja jedinstvenu pravnu osnovu za pružanje finansijske pomoći državama kandidatkinjama, i potencijalnim državama kandidatkinjama, u njihovim nastojanjima da ojačaju političke, ekonomske i institucionalne reforme, kako bi postale članice Evropske unije;

(2) je 12. juna 2007. godine Komisija usvojila uredbu o provedbi Okvirne uredbe o IPA-i, kojom detaljno obrazlaže odredbe, koje se primjenjuju u pogledu upravljanja i kontrole;

(3) novi instrument pretpristupne pomoći (IPA) zamjenjuje pet, ranije, postojećih pretpristupnih instrumenata: Uredbu (EEZ) br. 3906/1989. o ekonomskoj pomoći za određene zemlje Centralne i Istočne Evrope, Uredbu (EZ) br. 1267/1999. o iznalaženju instrumenta za strukturne pretpristupne politike, Uredbu (EZ) br. 1268/1999. o podršci pretpristupnim mjerama za poljoprivredu i ruralni razvoj, Uredbu (EZ) br. 2666/2000. o pomoći Albaniji, Bosni i Hercegovni, Hrvatskoj, Saveznoj Republici Jugoslaviji i Bivšoj Jugoslovenskoj Republici Makedoniji, kojom se ukidaju Uredbe (EZ) br. 1628/96. i mijenjaju i dopunjavaju Uredbe (EEZ) br. 3906/89. i (EEZ) br. 1360/90. i Odluka 97/256/EZ i 1999/311/EZ i Uredba (EZ) br. 2500/2001. o finansijskoj pomoći Turskoj;

(4) je Korisnik podoban u okviru IPA-e na način predviđen u Okvirnoj uredbi o IPA-i i u Uredbi Komisije (EZ) br. 718/2007. od 12. juna 2007.[2] godine o provedbi Okvirne uredbe o IPA-i (u daljnjem tekstu "Uredba o provedbi IPA-e");

(5) se Korisnik trenutno navodi u prilogu II Okvirne uredbe o IPA-i, i stoga treba imati pristup komponenti o pomoći u tranziciji i izgradnji institucija i komponenti prekogranične suradnje ustanovljenim u okviru IPA-e, a nakon što stekne status države kandidatkinje, i, samim tim, bude u prilogu I navedene Uredbe, Korisniku će, u suštini, biti omogućen pristup i u ostale tri komponente;

(6) je stoga potrebno utvrditi pravila suradnje sa Korisnikom u okviru IPA-e, u pogledu finansijske pomoći EZ-a.

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

ODJELJAK I: OPĆE ODREDBE

Član 1 Tumačenje

(1) Pod uvjetom da ne postoji izričito drugačija odredba u ovom Okvirnom sporazumu, termini korišteni u ovom Sporazumu imat će jednako značenje, koje im je dato u Okvirnoj uredbi IPA-e i Uredbi o provedbi IPA-e.

(2) Pod uvjetom da ne postoji izričito drugačija odredba u ovom Okvirnom sporazumu, navodi u ovom Sporazumu su navodi u Sporazumu, shodno njegovim povremenim izmjenama, dopunama ili zamjenama.

(3) Sva pozivanja na Uredbe Vijeća ili Komisije vrše se na tako naznačenu verziju tih uredbi. Ukoliko se to zahtijeva, izmjene ovih uredbi bit će ugrađene u Okvirni sporazum putem izmjena i dopuna.

1 Sl.l. L 210., 31. srpnja 2006. str. 82.
2 Sl.l. L 170, 29. juni 2007. str. 1.